

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—,
Poštno-čkovni račun štev. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: Cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Ob vratih stoje koroški Slovenci.

Avstrijski zvezni kancler dr. Schuschnig je bil pretekli teden v Pragi ter je stopil v stik s predstavnikom čehoslovaške države in predstavniki čehoslovaške vlade. Namen tega obiska je kancler sam tako opredelil: Odzval sem se povabilu Zveze industrijcev, da jim predavam. Hkrati sem razpravljal z vodilnimi osebnostmi Čehoslovaške o nekaterih aktualnih vprašanjih. Glavni predmet razgovorov je bilo gospodarsko sodelovanje obeh držav. — Kar je povedal avstrijski zvezni kancler o namenu svojega poseta, je brezdvoma resnično: vse to je res, pa še več je res. Zunanji svet je poudarjal zlasti zunanje-političen namen in pomen tega obiska. Kot nekako izjemo v izjavah raznih listov beležimo vest nekaterih socialističnih in framasonskih glasil, češ, da je g. dr. Schuschniga vodila v Prago želja, da bi stopil v zvezo s socialističnimi begunci, ki so ob nameravani in poskušeni revoluciji l. 1934 zbežali iz Avstrije in ki jih vodi znani socialistični voditelj dr. Bauer, kateri sedaj prebiva v Čehoslovaški. V tej vesti je ta-le resnica: to ni bila želja dr. Schuschniga, marveč želja dr. Bauerja, ki kajpada ni bila izpolnjena.

O zunanje-političnih nagibih kanclerjevega potovanja soglašajo v Nemčiji izhajajoči listi v tej sodbi: preobrat v zunanji politiki Avstrije s približanjem mali antanti in Franciji na škodo Italije. Italijanski listi, ki bi v drugih političnih okoliščinah gledali na to potovanje z neprijaznim očesom, vsled sedanje politične in vojaške zaposlenosti Italije v vzhodni Afriki milejše sodijo ter celo izjavljajo, da zблиžanje držav v Podonavju ne nasprotuje italijanskemu težnjam. Francosko javno mnenje je kanclerjevo pot pozdravilo ter poudarilo, da ima Avstrija, ki mora na vsak način ostati neodvisna država, to-le nalogo: biti mora posredovalni organ med italijansko-avstrijsko-madžarsko zvezo na eni in med malo antanto in Francijo na drugi strani. Čehoslovaško-avstrijsko zблиžanje in italijansko-jugoslovansko zблиžanje so najvažnejši stavbeni kamni za zgraditev miru in utrditev političnih razmer v Podonavju.

Jedro resnice je v vseh teh ugibanjih in domnevanjih naslednje: Avstrija potrebuje močne zaslombe v svojem boju za neodvisnost, ki je ogrožena od narodno-socialistične Nemčije. Doslej je to oporo predvsem iskala v Italiji, kamor je vleklo ne toliko avstrijsko prebivalstvo, kakor avstrijski Heimwehr srce in še bolj prazen žep. Heimwehr je idejno vzniknil iz

italijanskega fašizma ter se razvil in razbohotil do sedanje premoči v Avstriji z gmotno podporo iz fašistične Italije. Voditelj Heimwehra podkancler knez Starhemberg je s svojega enostranskega fašističnega vidika usodno vplival na zunanjo politiko Avstrije, ki je navadno zavzemala državam male antante (Čehoslovaški, Rumuniji in Jugoslaviji) neprijazno, deloma tudi sovražno stališče. Sedaj se je začela ta glavna opora avstrijske zunanje politike majati. Treba je najti za Italijo nadomestila kakor glede na zaječenje avstrijske neodvisnosti, tako tudi glede na denarne podpore, ki jih Avstrija vedno potrebuje. To je nagnilo krščansko-socialni del sedanje avstrijske vlade s kanclerjem Schuschnigom na čelu, da popravi to, kar je Starhemberg s svojim Heimwehrom pokvaril, ter poišče tesnejše zveze s Francijo in z njo združeno malo antanto.

Nam, ki tvorimo z našo državo važen del male antante, takšno približevanje nikakor ni nesimpatično. Saj nam je dobro znano, da se dajo važna meddržavna vprašanja Srednje Evrope in osobito v

Podonavju najboljšje rešiti v medsebojnem sporazumu. Nekaj pa bi pri tej priliki radi poudarili, kar moramo poudariti: ako obstoja resna volja, da bi se odprla vrata za pravi sporazum in resnično sodelovanje med Avstrijo in malo antanto, ter tako tudi našo državo, se ne sme pozabiti, da stoje ob teh vratih koroški Slovenci. Stoje brez vsake pravice narodne zaščite, ki jo jim slovesno zaječuje mednarodnopravna pogodba. Poleg mednarodnopravnega jamstva so bili koroški Slovenci deležni slvesnih obljub ob in po plebiscitu, da jim bodo pristojni činitelji izpolnili vse želje in zahteve po ohranitvi slovenske narodnosti in narodne kulture. Saj je sam kancler dr. Schuschnig v preteklem letu to obljubo v svečani obliki ponovil z zatrdilom, da bo Avstrija dala koroškim Slovencem »vzorno« narodno zaščito. Avstrija pa doslej ni izpolnila prav nobene obveznosti narodne zaščite do koroških Slovencev, marveč brez obzira in brez sramu nadaljuje politiko njihovega ponemčevanja. Pot, ki so jo doslej hodili v tem vprašanju pristojni činitelji v avstrijski državi in predvsem v koroški deželi, je pot krivice, prizadete Slovencev. Takšna pot pa ne vodi do sporazuma in prijateljstva. Ob vratih, ki vodijo v sporazum, stoje torej koroški Slovenci. Brez njih se ta vrata ne morejo odpreti.

Sijajna zmaga JRZ pri občinskih volitvah.

Zadnjo nedeljo 19. januarja so se vršile v devetih občinah občinske volitve, pri katerih je JRZ zmagala s 76.4%, združeni nasprotniki pa so dobili komaj 23.6 odstotkov.

Občinske volitve na Slov. Štajerskem.

Pri nedeljskih občinskih volitvah se je izborno postavil naš obmejni št. HJ. Volilnih upravičencev 820. Volilo je 566 volilcev. JRZ (Karl Swaty) je dobila 453 glasov (23 odbornikov), združena nasprotna lista (Rudolf Hammer) 113 glasov (1 odbornika).

Zgornja Poljskava. Volilcev 320. Za JRZ (Karl Poharc) oddanih 151 glasov. Nasprotna lista ni bilo. JRZ 18 odbornikov.

Spodnja Poljskava. Volilcev 241. JRZ (Matija Kotnik) 124 glasov (16 odbornikov). Združeni nasprotniki (Karl Hebar) 18 glasov, 2 odbornika.

Na Kranjskem.

Zagorje ob Savi. Volitev se je udeležilo 1514 volilcev. JRZ (Anton Prosenc) je dobila 1148 glasov, 33 odbornikov, zdru-

ženi nasprotniki (Jurij Arh) 366 glasov, 3 odbornike.

Begunje na Gorenjskem. Samo lista JRZ — 18 odbornikov.

Brezovica pri Ljubljani samo lista JRZ — 18 odbornikov.

Kostanjevica na Krki. Lista JRZ 410 glasov (16 odbornikov) združeni nasprotniki 171 glasov, 2 odbornika.

Tomišelj. JRZ (Ivan Kraljič) 166 glasov (16 odbornikov) združeni nasprotniki 111 glasov (2 odbornika).

Lesce pri Bledu. Vseh volilcev 332. JRZ (Ivan Žark) 94 glasov (2 odbornika), združeni nasprotniki 178 glasov (16 odbornikov). Lesce je znano gnezdo samostojnežev.

Na vseh voliščih sta vladala največji red ter mir. Okrajni načelniki in orožniki niso imeli posla, ker so se volilci prostovoljno odločili za JRZ ali pa proti.

JNS poražena. Pri občinskih volitvah preteklo nedeljo je doživela JNS straho-

vit poraz. Da bodo JNSarji tepeni, so se zavedali, da pa bodo pretrpeli polom kar vseh svojih kosti, tega niso pričakovali. Ljudstvo komaj čaka, da pri volitvah pokaže svoje mišljenje o teh čudnih »državotvorcih«, ki pa so v resnici samo tvorci

nesreče za ljudstvo in državo. JNSarji lahko iz nedeljskega izida spoznajo, kaj jih čaka pri bodočih volitvah v narodno skupščino. Kjer se ne more uveljaviti nasilje in razživeti goljufija, tam zmaga pravičnost in poštenost, tam JNS propade.

KAKOR NA SUHEM, TAKO TUDI NA MORJU.

V Londonu se je vršila pomorska konferenca, katero so pa Japonci razbili s svojim odhodom. Z razbitjem tokratnih londonskih posvetovanj je uničen tudi ključ pomorskih sil, na katerega so bile vezane petere svetovne sile: Velika Britanija, Združene ameriške države, Japonska, Francija in Italija, po pogodbi, katera je bila sklenjena v ameriški prestolici v Washingtonu leta 1922 in pozneje zopet nekoliko spremenjeno obnovljena v Londonu leta 1927. Zelo dvomljivo je, da bi prišlo do nove pogodbe med še štirimi v Londonu po svojih delegatih zastopanimi državami. Gotovo se čuti Anglija in Združene države z odhodom Japonske ogroženi in bosta za bodočnost vztrajali na tem, da se smeta neomejeno oboroževati na morju. Japonci bodo za bodoče narekovali, kaj in koliko novih bojnih edinic bodo spustili v morje Angleži in Amerikanci iz strahu pred zvito Japonsko.

Meseca decembra 1934 so odpovedali v Londonu Japonci vašingtonsko pomorsko pogodbo. In že pri tej odpovedi je bilo jasno, da se bosta zmanjšanje in omejitev oboroževanja na morju ravno tako razblinili v nič, kakor se že je isto zgodilo na suhem.

Japonci so se izmuznili iz omenjene pogodbe z izgovorom, da je zanje danes nemogoče, se držati v Washingtonu sklenjenega ključa v razmerju 5 : 5 : 3 : 1.75 : 1.75 (na prvem mestu sta Anglija in Sev. Amerika, potem sledi Francija in končno Italija in Japonci). Japonska je zahtevala na morju enakopravnost z Angleži ter Amerikanci. Sir John Simon, takratni angleški zunanji minister, je tudi svoj čas gladil Japonce z zagotovitvijo, da imajo tudi oni iste pravice do varnosti, kakor

vsaka druga država, vendar imajo Japonci omejen zemljepisni okoliš; angleška mornarica pa je raztrošena po celem svetu. Enakost Angležev z Japonsko na morju bi pomenila za nje na Daljnem vzhodu — poraz.

Amerikanci se napram Japoncem izgovarjajo, češ, da morajo biti močnejši nego Japonci na morju, ker branijo Združene države Severne Amerike atlantsko obalo in morajo biti budno na straži v ogromnem Tihem oceanu.

Tokratna londonska konferenca je padla v vodo in s tem je pokopana tudi misel, da bi se še dale kedaj pomorske bojne sile omejiti po gotovem ključu.

Velesile se bodo za bodočnost ravno tako z vso naglico in vsemi mogočimi krediti neomejeno in nevezano oboroževale na morju, kakor že to delajo na suhem.

Angleška spodnja zbornica je že sklenila, da se razpiše notrajne posojilo, katero se bode uporabilo za oborožitev na morju.

Revolucionarni upi Moskve. Vodja komunistične obratne internacionale, ki tvori del kominterne, Losovski, je imel pred osrednjim komunističnim odborom ali sovjetskimi parlamentom zunanje politični govor. Naglasil je, da vzdržujejo sovjeti na Daljnem vzhodu radi tega močno armado, da bodo lahko lepše sprejeli Japonce kot »ljube goste«. Sovjetska Rusija nima namena, da bi zavojevala japonsko prestolico Tokijo. Zgodilo bi se samo lahko to-le, da bi zasedli Tokijo za slučaj poraza Japonske japonski proletarci. Vse velesile lahko znajo, da pomeni vsaka vojna proti sovjetom vojno v lastni državi. Losovski se je upal v svojih izvajanjih napram drugim državam tako daleč, da je izustil besede: »Mi vemo, proti komu bodo namerili proletarci velesil puške.« Izvajanja Losovskega kažejo dovolj jasno, da se sovjeti niso in se ne bodo odrekli načrtom za svetovno revolucijo, če tudi zahtevajo zase nedotakljivost!

stavljeni pred težko izbiro: ali pustiti, da prenapeti lok kmalu sam počí, kar bi pomenilo popolni prelom med državo in cerkvijo, ali pa storiti zadnji poskus, da se ustvari vsaj delni sporazum ter omogoči nekako sožitje. Na posredovanje znanega ministra dr. Goebbelsa so se katoliški škofje, ki so se nedavno zbrali na skupno konferenco v Fuldi, na grobu sv. Bonifacija, apostola Nemčije, odločili za drugo pot, za poskus sporazuma z narodno-socialistično vlado. Ker hujskaški voditelji Hitlerjeve mladine ne morejo trpeti navedenih izvrstno organiziranih in odlično delujočih central katoliških mladinskih organizacij v Düsseldorfu in Kölnu, je bil sprejet predlog, naj se ti centrali opusti, zato pa naj župnijska in krajevna mladinska in delavska društva nemoteno obstojajo in delajo naprej. Katoličani ponujajo po svojih škofih poslednjikrat svojo roko nasprotnikom v pomirjenju. Dalje ne morejo iti v svoji popustljivosti. Ako se ta poslednji predlog ne sprejme, je popolni prelom med državo in cerkvijo nezogiben.

Apostol krščanskega tiska. Takšen apostol je bil Pavel Perazzo, železniški uradnik v Turinu, ki je umrl leta 1911 v slovesu svetosti. Poln ljubezni do bližnjega, je porabil ves svoj prosti čas za dela krščanskega usmiljenja, zlasti za širjenje katoliškega tiska. Leta 1874 je ustanovil majhen list, ki je rasel po vsebini in številu naročnikov ter se razvil v velikega borca za idejo in prakso Katoliške akcije. V Turinu so se začela potrebna dela, da se prouči življenje tega vnetega apostola katoliškega tiska, da bi bil proglašen za blaženega.

Abesinci molijo in se postijo. Abesinski Abuna, vrhovni pogiavar koptske kršče, cerkve, je po poročilu angleških listov iz Addis Abebe v nedeljski pridigi v svoji stolni cerkvi sv. Mihaela odredil zadnji teden pred ofenzivo kot teden molitve in posta. Namen: prošnja Bogu, naj bi abesinski vojski pomagal pri njeni bližajoči se odločilni ofenzivi. V tem tednu je bila prepovedana vsaka svečanost in vsaka slovesna prireditev. Do poldne ni smel nikdo zavžiti ne jela ne pila. Popoldne je bila dovoljena hrana iz žita in žitnih izdelkov, piti se je smela samo voda. Strogo prepovedana sta bila alkohol in meso. Kdor bi se bil pregrešil zoper te predpise, njega bi zadele stroge cerkvene kazni, ki se tudi razširijo na celo družino kršitelja. Tako se je vse abesinsko ljudstvo pripravilo na odločilne boje svojih vojakov. Ob enem so poslali največjo relikvijo (svetinj) Abesincev, namreč skrinjo zaveze, ki je po veri Abesincev bila prenešana v Abesinijo iz Salomonovega templja, na fronto, da bi spodbudili in okrepili zaupanje in hrabrost vojakov.

Zakoni v sovjetiji. Boljševiki v Rusiji so zakon popolnoma razkristjanili, proglašujoč ga kot povse svobodno zvezo med možem in ženo, temeljujočo na svobodni pogodbi. Kakor se ta pogodba svobodno sklene, tako se tudi lahko povse svobodno loči. Odločuje pri tem samo volja enega »pogodbenika« in zakonska zveza je raztrgana. In zakonske zveze se čedalje bolj razdirajo. »Izvestija«, službeno glasilo moskovskih boljševikov, se pritožuje, da je leta 1934 prišlo v Rusiji na 100 sklenjenih zakonov 37 razporok. Le-

Zadnji poskus za sporazum v Nemčiji. Pregarjanje katoličanov, zlasti katoliških duhovnikov in redovnikov v Nemčiji traja naprej. Takozvani devizni procesi, ki jim je predmet obdolžitev, da se pošilja denar ali denarna vrednost iz Nemčije v inozemstvo, se prirejajo s prozornim namenom, da se prikažejo katoliški duhovniki, redovniki in redovnice v nemški javnosti kot sovražniki države. Duhovniki, ki jim je naloga, da sestavijo uradne zapiske o slučajihregarjanja, se spirajo kot državni sovražniki. Tako je bil, kakor smo že v našem listu poročali, zaprt voditelj cerkvenega obvešče-

valnega urada kanonik dr. Banasch. Ker je ta stvarna in uradna poročila predal, kakor je bila njegova dolžnost, berlinskemu nunciju kot zastopniku vrhovnega poglavarja katoliške cerkve, ga dolžijo državnega izdajstva, češ, da je ta poročila izdal zastopniku tuje vlasti. Vse zahteve nemških škofov in papežev nuncija, da bi dr. Banasch izpustili, so bile kakor bob ob steno. Narodni socializem se tudi z vso silo zaletava v katoliška mladinska in delavska društva, ker hoče sam okupirati in po svoje vzgajati vso nemško mladino. Zlasti so narodno-socialističnim mogotcem trn v peti nekaj tako cvetoče centrale katoliških mladinskih organizacij v Düsseldorfu in Kölnu. Radi teh neprestanih, dnevno se ponavljajočih krivic je nezadovoljstvo katoličanov priklopelo do vrhunca. Nemški škofje so po-

ta 1935 pa je prišlo na 100 sklenjenih zakonov v prvih petih mesecih 38,5, v nekaterih mesecih pa celo 44,3 razporok. Boljševiški list se zgraža nad tem žalostnim pojavom, ki pomenja veliko nevarnost za vzgojo in usodo ruske mladine, ter zahteva zakonske odredbe, ki bi uredile sklepanje zakona ter zlasti omejevale možnosti razporoke. Ako bi bil ta list

odkritosrčen, bi moral priznati, da je zakonodaja, ki rodi takšne sadove, slaba in za bodočnost ruskega ljudstva in ruske države škodljiva. Protikršćanstvo in brezboštvo, ki je na njima zasnovana boljševiška ureditev države, vpliva na vse oblike zasebnega in javnega življenja razdiralno kot dinamit.

Prepir med delavcema. Zakaj?

Starejši delavec očita mlajšemu, da je njegovo perilo zaprano in da njegova žena ne zna prati. Mlajši pa se poteguje zanjo. V pranju izkušena gospa Ivanka daje starejšem delavcu prav: S terpentinovim milom Zlatorog se da oprati z lahkoto vsako še tako zaprano perilo. Tu šele prav pokaže to milo svojo čistilno moč!

Zlatorog TERPENTINOVNO MILO

Osebnosti.

Šestdesetletnica našega naročnika. Iz Cezanjevcev pri Ljutomeru nam pišejo: Zvesti in dolgoletni naročnik »Slovenskega gospodarja« Franc Senčar, kmet v Vogričevcih, in znan šaljivec, je 18. t. m. dopolnil 60 let. Spodobi se, da se ga kot vernega katoličana in značajnega moža ob tej priliki spomnimo. Rojen je bil 18. I. 1876 na svojem sedanjem domu. Ljudsko šolo je obiskoval v Cezanjevcih, pa ima iz svoje šolske dobe slabe spomine. Učitelj je redil kozo in nekoč je naročil šolarjem, naj mu jo ženejo v Ščavnico v kopališče. Šolarji pa se niso spomnili, da koza ni konj in ko so jo v vodi zajahali, je sirota požrla preveč vode in utonila. Ko prinesejo učitelju to žalostno novico, je seveda šiba pela. Naroči jim, naj jo oderejo, da bo rešil vsaj kožuh. Pa še tega so mu razrezali. Kot fant je bil zvest član mladeniške Marijine družbe, našli ste ga skoro pri vseh cerkvenih pobožnostih. Rad je romal tudi po božjih potih. Na nekem romanju, menda k Mariji Bistrički, je prenočeval z drugimi romarji vred v neki cerkvi. Za glavnim oltarjem je našel neko votlino, ki se mu je zdela najbolj primerna za prenočišče. Pa je spregledal, da je tu mežnar shranjeval žagovino za pometanje cerkve. Ko drugo jutro ves bel prileze izza altarja, so ga seveda vsi romarji začudeno ogledovali. Vojna leta je prebil v Italiji. Kot vojno trofejo je prinesel domov pečat Touring Cluba Pio di Cadore, s katerim sedaj pečati svoje »javne listine«, kadar vabi svoje prijatelje in znance na koline. S starejšim bratom Tonekom sta sklenila, da se ne bota poročila. Pa sta se nazadnje le navolila kuhati, sklede pomivati in kruh peči. Tako je nazadnje domača konferenca sklenila, da se mora Franc kot najmlajši oženiti. V svojem 49. letu življenja, že blizu Abrahama, si je izbral za družico Munđovo Liziko iz tomaževske fare. Ker ima že tri fante-korenjake, obstoja upanje, da

Filipekov rod v Vogričevcih še ne bo tako kmalu umrl. Franc pa je tudi velik dobrotnik cezanjevske cerkve. Poleg drugih stvari je kupil tudi lepo novo monštranco popolnoma na svoje stroške. Ob 60letnici mu vsi prijatelji in znanci želimo: »Bog mu daj še mnogo let na tem püklavem sveti živeti!«

Nesreče.

Dva dni ležal mrtev v snegu. Dne 11. t. m. se je odpravil od doma v Mežici v Maribor, kjer je hotel marsikaj nakupiti, 65-letni vpok. rudar Franc Pernat iz Podpece. Čez dva dni so ga našli mrtvega v snegu v gozdu Gmajna ob poti, ki vodi iz Mežice k Sv. Heleni. Pri sebi je še imel denarnico z 1460 Din in na truplu ni bilo nobenih znakov nasilja. Najbrž je starčka zadela kap in je obležal mrtev.

Ogenj v noči. V noči je v Pongercih pri Cirkovcah zgorelo gospodarsko poslopje posestniku Jožefu Baumanu z vsemi poljskimi pridelki in gospodarskim orodjem. Škoda znaša 30.000 Din. Gasilci iz Šikol so preprečili, da se ogenj ni raztegnil na sosedna poslopja.

Ponočni ogenj je upepelil gospodarsko poslopje posestniku Jerneju Unuku v Pongercih pri Ptuj. Zgorela je tudi krma in precej orodja.

Huda nesreča pri podiranju hrasta. Hrast je podiral 26letni Anton Matečko z Janškega vrha pri Ptuj. Padli hrast mu je zlomil desno roko ter noge in ga je hudo poškodoval po celem telesu.

100 let stara viničarija je pogorela pri Sv. Ani nad Makolami.

Odebelelim osebam

pomore ena čaša naravne

Franz-Josefove

grenke vode zjutraj na tešče do lahke stolice.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S-br. 15485, 25. V. 1935.

Huda letalska nesreča. Pri Goodwinu v severnoameriški državi Arkansas je padlo iz neznanega vzroka v močvirje potniško letalo, ki vzdržuje zvezo na progi Njujork

—Los Angeles. Ubitih je 14 potnikov, oba pilota in telegrafist. Farmerji, ki so bili prvi na licu nesreče, pravijo, da vsled padca zdrobljeno letalo ni imelo propelerja. Trupla ponesrečenih so bila čisto razmesarjena.

Razne novice.

Asfaltirana cesta Maribor—Št. Ilj bo še letos dograjena.

Nova cesta. Med Mariborom in Kamnico bodo zgradili ob Dravi 4 km dolgo cesto, ki se bo priključila pri Bresternici na staro cesto. Proračun znaša poldrugi milijon dinarjev.

Novodobni Ahasver. Na Plaču ob severni meji so prišli zadnje dni naši graničarji tujca, ki je hotel na skrivaj prekoračiti mejo in se k nam vtihotapiti. Odvedli so ga v Maribor na obmejni komisariat, kjer je izpovedal, da se piše Ivan Aksamit, rojen v Omsku v sovjetski Rusiji. Kot delavec je bil zaposlen na državnih kolhonznih posestvih v podolski guberniji. Zaradi nečloveškega ravnanja z delavstvom je l. 1933 pobegnil na Poljsko. Iz Poljske je odromal v Romunijo in iz te na Češko ter nazadnje v Avstrijo, iz katere so ga izgnali. Rus pravi, da bo odpotoval iz naše države preko Grčije in Turčije v Perzijo, kjer gradijo novo železnico.

Kap ga je zadela smrtno vsled preobilnega žganja. V Orlici pri Ribnici na Poh. se je nacejal v neki krčmi posestnik Fr. Vitrih tako dolgo z žganjem, da se je zgrudil mrtev, zadet od kapi. Zadeva je v preiskavi.

Za 12 milijonov dinarjev so pokadili v lanskem letu tobačnih izdelkov v Celju.

V Ljubljani so popušili v preteklem letu za 34 milijonov Din tobačnih izdelkov.

Neznanega moškega je vlak razmesaril ne daleč od železniške postaje Breg pri Sevnici.

Trupli dveh neznanih utopljenec. Pri Renkah v bližini Litije so potegnili iz Sava še dobro ohranjeno truplo neznane, kakih 20 let stare utopljenke. Med Krškimi in Brežicami je naplavila Sava napol razpadlo moško truplo, ki je bilo v vodi že več tednov.

Železniška proga Veles—Prilep je bilo zadnje nedeljo slovesno izročena prometu.

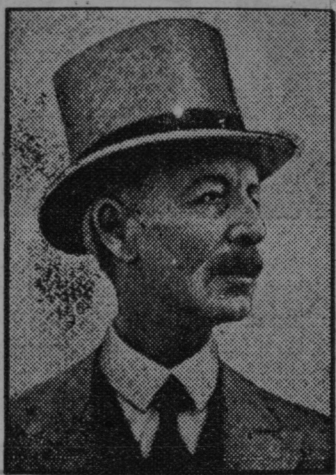
General Nobile poklican v Rim. Mussolini je poklical nazaj v Rim letalskega generala Nobile, ki je bil zadnja leta svetovalec sovjetskih zračnih sil v Moskvi. Nobile se bo vrnil v domovino še meseca januarja. Italijan Nobile je preletel 12. V. 1926 skupno z norveškim raziskovalcem tečajnih pokrajin Amundsenom z zračno ladjo »Norge« severni tečaj. V priznanje za prelet je bil povišan v generala, 25 italijanskih mest ga je imenovalo za častnega občana in v Rimu na Kapitolu so mu postavili spomenik. Dve leti za tem se je odpravil Nobile z zrakoplovom »Italia« proti severnemu tečaju, katerega je sicer srečno preletel, a na povratu se je zrakoplov razletel. En del ekspedicije je tako smrtno ponesrečil, drugi del, ki si je rešil z generalom vred življenje na ledeni plošči, so oteli po nepopisnih težavah Rusi s svojim ledolomilcem. Radi neuspele druge tečajne ekspedicije je padel Nobile pri Mussoliniju v popolno nemilost in se je zatekel v Rusijo. Kaka naloga bo sedaj poverjena Nobilu, še ni znano.

Gospodarsko poslopje zgorelo. V Razvanju pri Mariboru je zgorelo gospodarsko poslopje posestniku Antonu Mešičeku.

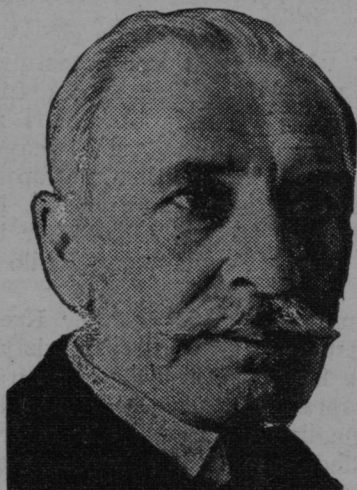
Z bolezenske postelje v vodnjak. Iz Hotinje vasi pri Hočah poročajo: 47letni delavec Anton Karo v Hotinji vasi je bil že dalje časa bolan ter je ležal več tednov v hudi vročici. Večkrat se mu je zaradi vročice celo bledlo. Ko je te dni prišla njegova žena po kratki odsotnosti v sobo, kjer je ležal bolnik, je našla posteljo prazno. Iskala in klicala ga je okrog hiše, pa zaman. Potem je šla zajemat vode iz vodnjaka, ki je na dvorišču. Pri zajemanju je opazila neke pene na vrhu vodne gladine in v zli slutnji je poklicala sosedo. Preiskali so dno vodnjaka in potegnili iz njega truplo pokojnega Antona. V vročici je vstal iz postelje, stekel na dvorišče in skočil v globino vodnjaka, kjer je utonil.

Dva posestnika pogorela. Pozno v noči je izbruhnil požar v gospodarskem poslopju posestnika Franca Toplaka v Sp. Hajdini. Ogenj se je razširil tudi na Toplakovo hišo. Iskre so užgale še gospod. poslopje sosedo Martina Gojkoviča. Zgorela so vsa tri poslopja s kmetijskim orodjem ter krmo. Živino so rešili. Najbrž gre za požig.

Podlegel poškodbi pri padcu s kolesa. 25letni trgovski nastavljenec Ivan Jug iz Podvincev pri Ptujju je padel pred dnevi s kolesa in se je poškodoval na levi

Angleški lord Wauchoppe, komisar Palestine. Njegov nastop proti arabskemu gibanju je še bolj razburil arabska plemena, ki so proti naseljevanju židov v Sveti deželi.

Dr. Ignacij Mościcki, 10 let predsednik Poljske.

roki. Nastopilo je zastrupljenje krvi, Jug se je zatekel prepozno po zdravniško pomoč in je umrl v ptujski bolnici.

Dr. Anton Korošec in dr. Š. Behmen zapuščata sijajno uspeli kongres JRZ v Belgiju.

Predsednik nove francoske vlade Leon Blum.

Težka nesreča otroka. V mariborsko bolnico so prepeljali sedemletno Matildo Gradišnik iz Selnice ob Dravi z opeklinami po celem telesu. Deklica je pomagala ogljarju pri delu, se je preveč približala ognju, kjer se ji je užgala obleka.

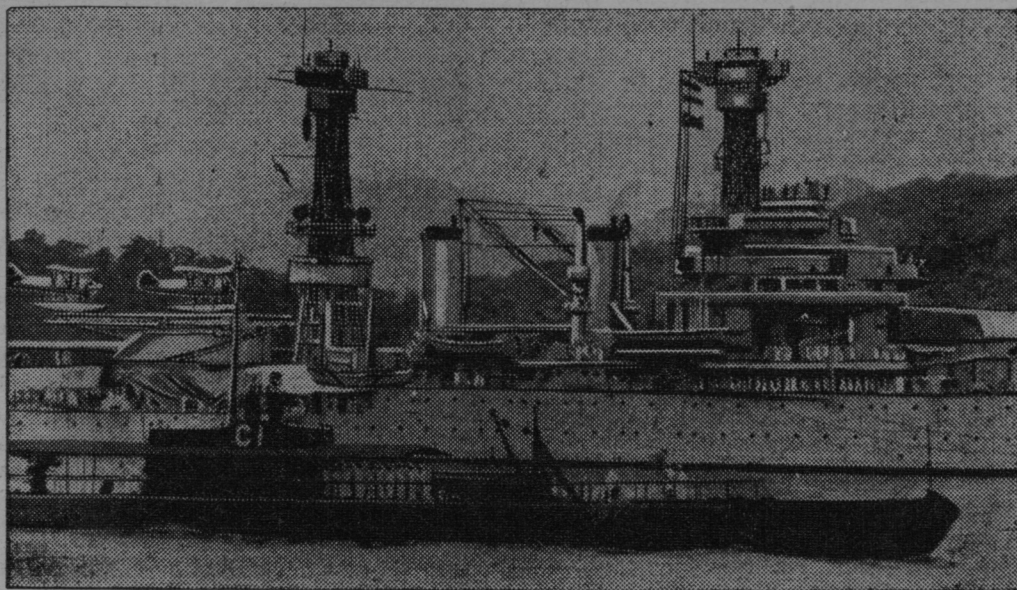
Če se igra otrok z vžigalicami. Med tem, ko sta bila zakonca Matija in Neža Mohorko na Ptujski gori zaposlena na njivi, se je igral šestletni sinko na škedenju z vžigalicami. Naenkrat je vzplamnela tamkaj shranjena slama. Predno je

Novi francoski zunanji minister Yon Delbons, radikal.

Čeravno nimajo v Franciji ženske volilne pravice, je bila poklicana v sedajno francosko vlado kot državna podtajnica za znanost gospa Joliot-Curie.

Iz manevrov severnoameriške vojne mornarice ob obali Kalifornije. Na sliki vidimo veliko bojno ladjo »Colorado«, ki ima na krovu vsak čas za odlet pripravljeni letali. Spredaj pred ladjo je nova podmornica »Cacholot«.

bilo mogoče misliti na preprečenje nesreče, je že bilo gospodarsko poslopje v ognju in znaša škoda 15.000 Din.

Posestnik ob gospodarsko poslopje. V Škalah za cerkvijo na majhnem bregu ima svojo domačijo posestnik Jože Skornšek, po domače Šrot. Iz neznanega vzroka mu je v noči uničil ogenj gospodarsko poslopje. Domači so rešili s težavo živino. Gašenje je bilo skoro izključeno, ker je primanjkovalo vode.

Radi zlomljene noge umrla. Marija Kolar, 45letna žena posestnika v Drenskem rebru v župniji Pilštajn pri Kozjem, je padla pri razobešanju perila z lestve tako nesrečno, da si je zlomila desno nogo. Prepeljali so jo v celjsko bolnico, kjer je podlegla posledicam poškodbe.

Planinska nesreča. Na Stol v Karavanah sta bila namenjena neki Celovčan in 25letna Micka Kebitzeva iz St. Vida na Koroškem. Kebitzevi je spodrsnilo ter je padla čez strmo snežišče, priletela je med skale in je obležala vsa potolčena. Ko je prišla pomoč iz Prešernove kočice na Stolu, so ugotovili, da je turistka poškodovana po celem telesu in ima desno nogo dvakrat zlomljeno.

Razne novice.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani razpuščena. Trgovinski minister dr. M. Vrbanič je razrešil vse svetnike in člane predsedstva Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Zbornici je postavljen za komisarja g. F. Logar, inšpektor banske uprave.

Pevski zbor Glasbene Matice bo na Telovo popoldne ob 3. uri priredil koncert pri Sv. Lenartu za tržane in okolico. Pel bo nekaj umetnih, večinoma pa narodne pesmi, kakoršnih še pri Sv. Lenartu gotovo ni bilo nobeno pevsko društvo. Ljudstvo, ne zamudi lepe prilike in pridite polnoštevilno.

Z avtomobilom na Pohorje se bo mogoče peljati že tekom par tednov. Pohorska cesta iz Marije Reke pri Hočah gre proti koncu in je že dogotovljena pod Pohorski dom, oziroma do Mariborske

koče. Parni valjar mariborskega cestnega odbora je na delu, da povalja zadnje dele nove ceste.

Dva utopljenca je naplavila Drava na Fali. Gre za Jakoba Černa, tesarja v Dravogradu, ki je pred tedni zginil od doma, in za truplo 16—18letne deklice.

65letnico obstoja je slavila zadnja nedeljo v Celju prostovoljna gasilska četa. Ob tej priliki je bil slovesno blagoslovljen nov rešilni avtomobil.

ŽENE ZAMOREJO PO VEČKRATNI NOSECNOSTI z dnevno uporabo pol kozarca naravne

FRANZ-JOSEFOVE

genčice, užite na tešče želodec, doseči lahko izpraznjenje črevesja in urejeno delovanje želodca.

FRANZ-JOSEFOVA

voda je davno preskušena, najtopleje priporočana in se dobiva povsod.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35

V letošnjem maju samo 10 dni brez dežja. Našega kmeta bo zanimalo, koliko dni smo prebili letošnji majnik v dežju. Letošnji maj je bil najbolj deževen mesec tekom zadnjih osmih let. Letošnje majske količine dežja so bile štirikrat tako velike kakor maja 1932 in trikrat tolike, kakor maja v zadnjih osmih letih. Deževne količine v maju 1936 so rekordne v zadnjih 96 mesecih. Deževalo je 21 dni in brez dežja smo prebili 10 dni.

Pojasnjena zadeva s prvotno neznanim utopljencom. Poročali smo v našem listu, kako je prinesla Mura iz Avstrije na jez papirnice v Sladkem vrhu na severni meji truplo neznanega utopljenca. Na telesu so bili znaki nasilne smrti. Graška policija je sedaj dognala, da gre za Henrika Griesriegla iz Puntigama pri Gradcu. 12. maja ga je odnesla Mura, ko je skočil v njo za nekim samomorilcem, da bi ga rešil. Pri skoku v vodo se je udaril z glavo ob kamen.

Izredna žeparska spretnost. V Belgradu se je vršil kongres znamenitih šefov policijskih uradov v Evropi. Po zboru so napravili udeleženci več izletov in med

drugimi tudi v Sarajevo, kjer so bili posebno prijazno sprejeti. Gospodom iz inozemstva so razkazovali Sarajevčani znamenitosti mesta in so jih popeljali tudi na trg. Tamkaj si je kupil vsak nekaj za spomin. Neki sarajevski odvetnik si je dovolil šalo in je najel mojstra v žeparski spretnosti, ki je na trgu ali čaršiji zastopnikom policijske oblasti posmukal iz žepov vse, kar so si nakupili. Ko so prišli gospodje v Ilidže na kosilo, so opazili, da so bili vsi okradeni. Odvetnik, ki je oskrbel, da jim je spretna roka izpraznila žepe, je prinesel v Ilidže celo vrečo ukradenih spominkov in jih je vrnil na veliko zabavo imenitnim lastnikom iz inozemstva. Sarajevska šala je dokazala gospodi, ki ima vedno opravka z vsemi mogočimi zločinci, da tudi oni niso varni pred »mojstrsko« roko.

Gasilska zajednica dravske banovine opozarja vse prostovoljne gasilske čete in župe na razglas v »Finansijskem zborniku« št. 22 z dne 28. maja t. l., ko pod členom 39 dovoljuje finančno ministrstvo vsem dobrotvornim in humanim društvom na njihovih zabavah s humanim ciljem točenje alkoholnih pijač na drobno brez plačanja takse, ako izvršujejo to točenje v lastni režiji. Pravico za to točenje in sicer za vsak posamezen slučaj posebej, izdaje pristojna finančna direkcija po prošnji društva (čete) in predlogu pristojne davčne uprave, ki potrdi na podlagi predloženih in overovljenih društvenih pravil, da je cilj društva v resnici dobrodelen in človekoljuben. — Na dravsko finančno direkcijo naslovljene in s kolekom 5 Din kolekovane prošnje je vlagati vedno le pri pristojnem davčnem uradu. Njih rešitev bo prosilcem vedno sporočena potom finančne kontrole dotičnega kraja. Trošarina se bo plačevala. Glede poslovnega davka bo poučila prosilce davčna oblast. — Zajednično predsedstvo.

Ali si že obnovil naročnino?

Razgovor s pregnanim abesinskim negušem.

Poročevalec ugled angleškega lista je objavil razgovor, katerega je imel z negušem, ki se je prepeljal iz Jeruzalema na angleški križarki v Gibraltar (utrjena angleška postojanka v Španiji). Razgovor je potekel takole:

»Veličanstvo, ste bili zadovoljni s sprejemom v Gibraltarju?«

»Izredno sem zadovoljen. Ginjen sem, ker sem se lahko prepričal, da obdrži Angleška zvestobo svojim prijateljem tudi tedaj, če jih je doletela nesreča.«

»Mar li tudi za bodoče računate Veličanstvo na podporo Anglije?«

»Velika Britanija je oila zmiraj predbojevnik Društ. narodov. Zaupam

Ciganka.

Povest iz domačih hribov.

»Tako dober mi še noben človek ni bil na svetu kakor ti. Rada te imam!« je vzkliknila ciganka, se vrgla dekli okoli vratu in jo poljubila.

Dva dni nato je prišel Franc, mladi gospodar, domov. Bil je postaven mož, ki mu njegovih trideset let ni bilo videti. Nekaj oblastnega je imel na sebi in tudi oblečen je bil pol po mestno in pol po kmetiško.

Vrnil se je slabe volje. Čeprav je toliko dni obletaval tiste ogrske trgovce, ki so kupili pri njem les, svojega denarja še vedno ni dobil.

Mati si zaradi tega tudi ni upala ziniti o ciganici, ampak je hotela kak dan še počakati. Ujec Miha pa je vse počenčal, in ko je mladi silil, mu je na dolgo in široko pripovedoval, kako je prišla ciganka na Ravne in da jim jo hoče potovka kar vsiliti. Gospodar je gubančil čelo in nevoljno odkimaval:

»Nak, Hruplja pri nas ne bo komandirala.«

Potem ves večer ni več zinil o tem. Drugo jutro je stopil gor pod streho in zagledal ciganico pri oknu. Ta se ga je tako prestrašila, da je nekaj nerazumljivega zagrgljala in se jela po vsem telesu tresti. Z mračnim pogledom jo je gospodar premeril in jeza ga

3

je obšla, ko je videl na njej obleko svoje rajne sestre. Le nekaj trenutkov je tako stal, potem se je obrnil in brez besede odkorakal po stopnicah dol... Ne, ta ženska ne sme ostati niti ena noč več pri hiši! Naj Hruplja le pride! Zagodel ji bo, kakor ji ni še nihče... Pa mu ni bilo treba dolgo čakati; kajti potovka je spodaj v hiši že čakala nanj in se glasno menila z materjo. Trdo je odprl vrata in široko stopil pred ženski. Potovka je koj videla, da je vstal z levo nogo, pa je dejala hudomušno:

»O, Ravnjak! Dober dan — ali si že nazaj? Ali si dobro opravil?«

»Nič te ne briga!« jo je obrevknil. »Ampak kako je s teboj, o tem se bova menila.«

»Z menoj? Hvala Bogu! Kar zadovoljna sem. Za kruh si že zaslužim.«

»Da, poteplješ se okoli in kjer kako mrcino izvohaš, jo nam vrineš. Jaz ti bom dal!« je rohnal.

Tedaj je potovka vstala in stopila tik pred gospodarja; bila je še za spoznanje večja od njega. Z enim očesom je pomežiknila in se predrzno ozrla nanj:

»Hoho, fantič, ali misliš, da se te Jerca kaj boji. To bi morali pa že večji in starejši možakarji priti. Ko bi bila deset let prej na svet pokukala, bi ti lahko bila babica.«

Nana, gospodinja, se je zbala prepira in je tiho smuknila skozi vrata.

rejšimi sosedi razmere pri nas v preteklosti.

Tu so dognali, kako so se pri nas ščitili povodom turških napadov in da so bile baš na njihovem posestvu na ledinah »ograja« in »krča« od starih dob pripravljene »skriše«, o katerih pa nima danes pri nas nihče več pojma; zato mi je mogoče jih natančneje opisati le v toliko kolikor sem še mogel zvedeti od svojega očeta.

Prebivalci Selc, Dvoršine in deloma tudi Župeče vasi so si priskrbeli zaščito »v turški sili« za svoje ljudi v onih plasteh, kje je bilo mnogo ilovice, in te je tukaj povsod na izobilje. Tu so si izkopali okoli 4 m globoko, velikemu »štefanu« podobno jamo, katera je pa imela samo malo odprtino, ki je pa bila vedno zastarta, kadar ni bilo nevarnosti; drugače pa je bila ta luknja okrinkana in v njeno sredino vtaknjen močan in dobro priostren kol, na katerega se je moral neizogibno vsakdo, ki je vanj zadel, natakni in se z lastno močjo tudi ni mogel več izkibacati, če se sploh že pri vpadu ni ubil. V take jame so poskrili žene, otroke in starce, dočim so moški odšli kot brambovci v tabor.

Tako se je mnogoteri sovražnik nataknil, drugi pa, ko so videli, da se drug za drugim na neki začarani način udira v zemljo, niso hoteli svojim vodjem slediti. Tako je bila zmanjšana nevarnost za tabor, katerega Turki skozi vsa stoletja niso niti enkrat zavzeli, kolikor je zgodovinsko znano. Prišli so sicer enkrat pred tabor, ko je bil slučajno tam semenj, in so par moških in žensk ujeli; toda sledili so jim takoj pogumni domačini in vse potolkli v takozvani »turski grabi«. To ni nikaka bajka, kajti starinoslovci so zlasti pri Vedrovičih na Moravskem, potem pri Recu in Mistelbachu na Dolnjem Avstrijskem ugotovili nebroj takih »skriš«, katere so prebivalci od pamtiveka kot take poznali, samo zgodovinarji niso vedeli, kaj te jame pomenjajo, dokler jim niso naši slavisti povedali, da so tu bila zatočišča za prebivalce, kateri so se v njih skrivali za dobo napadov.

Ugotovili so tudi, da so si ljudje v teh »skrišah« pripravljali hrano, ker se je tam

našlo mnogo potrenih črepov in ogorkov od ognjišč. Dognali so celo, da so tu in tam celo slepnjali, ker so si s suhimi orehovimi jedrci tudi za kratko dobo v temi svetili. Preiskusil sem to in dognal, da se s takimi jedrci res da svetiti blizu četrte ure in da ni treba kaj takega takoj označiti kot kako golo izmišljotino.

Drugo vlogo je igral prav pri našem taboru »kropa«. Če so se pokazali Turki, je še priskočilo brambovcem takoj na pomoč par korajžnih deklet, katera so nanosila polno brent vode iz »virbovšeka«, t. j. najbližjega in najizdatnejšega pramena tik tabora. Te so pripravile veliko kropo, katerega so bušile v človeka, ki je iz vrst napadalcev postal tako drzen in hotel preskočiti obrambni zid. Ko so ga polili s škafom kropo, se je moral takoj umakniti, če ni bil pri tem oslepljen.

Tak slučaj je znan v naši domači zgodovini. Ko so nekoč pridrveli Turki v jeruzalemske hribe, so ženske ob zelo strmeh klanec pripravile mnogo kropo in pregnale Turke s tem, da so jih do dobrega poparile s kropom, nakar so se brzo pozgubili. Zato še danes imenujejo ono mesto, kjer so se naše ženske tako hrabro izkazale: »Babji klanec«.

Mladim materam

in ženam po večkratni nosečnosti pomaga naravna 1275

Franz-Josefova

grenka voda — največkrat že v malih množinah — k rednemu delovanju črev.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S-br. 15485, 25. V. 1935.

Razen porate, skriš in kropa je še tudi služilo kamenje v obrambo proti sovražniku.

Najznamenitejši rimski vojaški tehnik Vegecij (živel okoli leta 450 po Kr.) je zahteval, da je v vsaki trdnjavi dovolj pripravljenega kamenja, ki so ga hitro metali, ako se je sovražnik že napotil po lestvih, da preskoči obzidje trdnjave. Primer za to imamo zopet na našem taboru. Že iz mladih let smo se vedno čudili, za-

kaj nam je prepovedano, da ne smemo s tem kamenjem lučati; to kamenje ima namreč namen, če bi zopet prišel sovražnik pred tabor, da se proti njemu porabi. In res tega kamenja tudi ni nihče odstranil, če ga ni kdo pozneje za sebe porabil, ker ni poznal več pravega pomena. Prav pa res ni nihče vedel, kak poseben namen ima to kamenje. Mnogi so trdili, da to vse še leži od one dobe, ko so tu cerkev gradili; toda temu je nasprotovalo dejstvo, da je ves potreben kamen bil školčnat apnenec, katerega so dovažali od Sv. Barbare tik Drave, ono kamenje pa je nanošeno zgolj iz bližnjih kamnolomov peščenca.

Nekoč nas je vodil učitelj tudi k »Virbovšku« in nam pokazal zazidano odprtino v studencu, katera je bila takrat še dobro vidna, češ, da so brambovci odtod lahko zapustili tabor, ako bi jim huda predla; nikdar pa nisem slišal niti besede, da vedejo stopnice do kleti cerkve, ker se o tem nisem nikdar prepričal. Če pa je res, da je ona luknja brambovcem služila v sili za beg, so pa morale biti stopnice vseskozi do izvirka, kajti drugače bi ne bilo mogoče črpati od tod vode za potrebo tabora.

Teharje. 25letnico društvenega dela bo proslavilo v nedeljo dne 26. januarja Prosvetno društvo. V ta namen bo dopoldne v župni cerkvi slovesno cerkveno opravilo, popoldne pa v prosvetni dvorani društvena proslava s slavnostnim občnim zborom, ter pevskimi in glasbenimi točkami.

Slovenci v Zagrebu. V novem letu smo začeli z novim pogumom in delo nam gre, hvala Bogu, kar lepo od rok. Zadnjo nedeljo v mesecu decembru, 29. 12. 1935, je priredilo Slomšekovo prosvetno društvo nad vse zanimivo predavanje o bengalskih misijonih. C. g. misijonarja Vizjaka D. J. smo dve uri poslušali in bi ga še dve, pa je moral končati. Vsi komaj čakamo nade-

»Le norčujte se, mojster,« je reklo dekle in zardevalo.

»Krištof moj! Kar je res, je res. Kakor pri Zvoniku, take hrane ne dobiš po vsem Podkrajju. Ko bi še tako medel in suh bil, ti bi človeka zredila in opitala za sedem suhih let. Pa kapljico imajo tudi zlahtno pri Zvoniku.«

»A tako!« se je nasmejala Marta. »Tja pes taco moli.«

Odhitela je in se kmalu spet vrnila s kozarcem, ki ga je nalila in postavila pred krojača.

»Bog nas živi, hočem reči: Bog vaju živi!« je nazdravil mojster in krepko potegnil. »Nikar vama ne bodi sitno! Koga pa naj živi Bog, če ne najboljših ljudi?«

Tevž in Marta sta načela vsakdanji pogovor in krojač jima je sledil. Pri tem pa je ves čas oprezoval in meril zdaj njega, zdaj njo. Čez nekaj časa se je Marta izgubila iz sobe in zunaj skrbno nabrala nekaj rož ter jih zavila v papir. Prinesla jih je Tevžu in mu natanko razložila, kako je treba čaj kuhati in kako jemati. Mladi mož se ji je skoraj preko mere zahvaljeval, potem pa vstal in rekel:

»Zdaj pa moram domov, drugače so oče nevoljni, če me dolgo ni.«

»Počakaj! Pojdem s teboj,« je zaklical krojač. »Izpiti še moram. Ali veš, kateri je največji greh? Pijačo pustiti, kadar drugi zanjo dajo, hehehe.«

Ponudil je kozarec, da mu ga je Marta še dvakrat natočila. Ko je izpil, ga je poveznil na mizo in odšel z mladim Dvornikom. Tevž in Marta sta se mogla le s toplim pogledom posloviti.

Po stezi med polji sta zavila moža. Krojač je ves čas govoril; ko pa sta bila nekaj sto korakov od Zvonika, je prijel Tevža za gumbnico in ga začel spovedovati:

»Tevž, zdaj mi pa odkritosrčno povej: Kaj ti je rekla?«

»Kaj? Zaradi čaja?«

»Hehehe, zaradi čaja! Ta ti je dobra. Pa ne kakega za letanje! Povej, povej, ali sta sklenila?«

»Kaj naj bi sklenila?«

»Ti Krištofov štor ti! Saj sta se vendar o ženitvi menila.«

»Kaj vse si ne domišljate, stric!«

»Poba zeleni, moj ljubi! Nas eden si ne domišlja nič, ampak govori to, kar vidi in čuje. Ali misliš, da imam repi v glavi namesto oči? Ne, moj ljubi. Mojster Krištof ima bistre oči. Zakaj sta potem tako zardela, ko sem nepričakovano treščil med vaju? Zakaj sta se muzala, ko sta o čaju govorila? Zakaj sta se pri slovesu tako neznansko milo pogledala? He? He?«

»O tem jaz nič ne vem.«

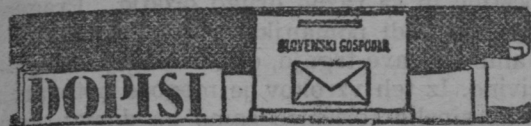
»Tatatata! Kar sem videl, sem videl, veš! Le

no od Assaba ob Rdečem morju in so proglasili za italijansko kolonijo 1100 kilometrov dolgo obalo od rta Kasar do Rahelta. Na zemljevidu zgle-da Eritreja prav lepo. Obala pa je golo skalovje, notranjost pokrajine je pustinja brez vode in je njena rodovitnost tolika kakor na betonskih tleh. Istočasno kakor Italijani so zasedli Francozi južno od Eritreje ležečo Somalijo, o kateri pravijo, da posedajo samo eno drevo in sicer palmo pred guvernerjevo palačo, ki je iz pločevine in jo morajo trikrat na leto prepleškati, da ostane zelena.

Prvo pomoč so poslali abesinskim kristjanom krog Tsana jezera na njihovo prošnjo proti mohamedanskim uniče-

Ijevanja tega predavanja. Silvestrov večer, o katerem smo govorili v zadnjem zagrebškem pisemcu, je minil v prijetnem razpoloženju. V nedeljo pred sv. Tremi kralji, 5. januarja, je bilo predavanje o lepi knjigi in njenem pomenu za življenje (nekateri zagrebški Slovenci zares premalo slovenskega berejo!), na sv. Tri kralje

pa nam je medicinec g. Lenč Peter govoril o prvi pomoči v nezgodah. Dne 12. januarja je bilo zopet predavanje o Abesiniji, zadnjo nedeljo dne 19. januarja pa vesela igra »Izbirčna nevesta«. Tako skrbi Slomšekovo prosvetno društvo (lokal ima v Nikoličevi ulici 10 I) za zagrebške Slovence.

Pobrežje pri Mariboru. Avtobusna postaja, ki je bila nekaj let sem pred trgovino Renčelj na Aleksandrovi cesti, se je zopet prestavila na staro mesto in sicer pred gostilno našega somišljenika g. Hrena, ker tukaj bolj odgovarja dejanski potrebi. Práv tako! — Občinski odbor je na svoji zadnji seji sklenil, da se naj loči stara prejšnja občina Tezno od sedanje velike občine Pobrežje. S tem se je zadostilo želji Tezenčanov, ki niso šli radi v našo občino. Pač pa nam še ni znano, kaj bodo Tezenčani počeli, ali bodo sami za sebe ostali kot občina, ali se bodo priključili mestu, ali kaksi drugi veliki občini.

Sv. Peter pri Mariboru. Bahavo in lažnjivo piše petkov »Večernik« o naši samostojni občini, za katero se potegujemo. Še nedavno so naši hlapi diktatorskega režima ogabno denuncirali naše poštene fante in može,

sedaj ko nimajo več prilike za denunciranje, pa kričijo kakor sejmski mešetarji proti upravičeni naši zahtevi, da se vrne šentpeterčanom občina. Kaka hinavščina! Prej, ko so bili na oblasti, so gazili zakon in sleparili pri volitvah, sedaj, ko jim trda prede, se naenkrat sklicujejo na zakon, da bi preprečili samostojno občino. Sedaj bi vam bil zakon dober, nekdanj ga niste poznali. Pa si zapomnite: Sv. Peter dobi svojo lastno občino nazaj, ker se je zanj izreklo skoraj tri četrtine volilcev s svojimi podpisi. Nič vam ne bo pomagala vaša farbarija, ko ste ljudi begali in jim vse mogoče reči obljubljali, naj podpise prekličijo. Kar je podpisano, je podpisano! Vse tiste figovce, ki so podpise preklicali, si bomo dobro zapomnili.

Zgornja Sv. Kungota. Dne 14. t. m. je priredila tukajšnja šola božičnico za revno šolsko mladino, ki je prejela različno blago in deloma

tudi obutev v skupni vrednosti nad 3000 Din. Da se je vršila božičnica v tem obsegu, gre iskrena zahvala: kr. banski upravi, Družbi sv. Cirila in Metoda, vsem cenjenim vaščanom, ki so darovali večje ali manjše zneske, g. trgovcu Josipu Senekoviču in gđ. trgovki Anici Leber za obilno podarjeno blago, občini Zg. Sv. Kungoti za denarni prispevek, tvrdki Zlatorog za podarjeno milo in pekovskemu mojstru g. Rud. Smonigu za podarjeni božični kruh. Topla zahvala pa gre tudi cenjenemu učiteljskemu zboru za nesebičen trud, ki ga je imelo s to človekoljubno prireditvijo.

Limbuš pri Mariboru. Neznani storilci so poskusili v noči od 19. na 20. t. m. vlomiti pri zamreženih oknih v župnišče. Domačini so zaslišali sumljiv šum ter jih pregnali.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Organizacije Katoliške akcije v župniji so nam na Božič in na štefanovo vprizorile svojevrstno staro »Božično igro«. — V letu 1935 je bilo pri nas rojenih 46, umrlo je 28, poročenih pa je bilo 16 parov, ki so s tem popravili veliki izostanek v prejšnjem letu 1934, ko je le 6 parov stopilo pred oltar.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Ob priliki srečolova pri Sv. Tomažu je fant Alojz Kukovec zabodel z nožem v prsa moža Kramar Martina iz Rakovec, ki je bil navzoč kot član tamburaškega zbora. Ranjeni je bil v hiši g. župana Cafa še isto noč spreviden s tolažili sv. vere. Takoj drugo jutro so ga odpeljali na rešilnem avtu v bolnico v Ptuj. — Pretečeni teden nekega dne proti večeru je neznani predrzneš vlomil skozi okno celo v orožniško stanico pri Sv. Tomažu. Obiskovalec si je za spomin svoje pustolovščine odnesel dve repetirki.

Ponikva. Zopet ljubezenska žaloigra. 19letni kmetijski delavec Karol Gorjanc, rojen na Čehoslovaškem, pristojen v Ponikvo, se je dne 12. t. m. ob 7. uri zvečer na naši postaji vprico

svoje izvoljenke in čakajočih potnikov vrgel pod mariborski potniški vlak, ki ga je popolnoma zmečkal. Prepeljali so ga v mrtvašnico in čez dva dni na tihem pokopali. Kam plove današnja mladina?

Sv. Rupert nad Laškim. Staro leto se je trdo in nemilo od nas poslovilo: same težave so nas zadevale ob koncu leta: pred Božičem je padla velikanska množina mokrega snega na mokra tla; težki sneg je napravil po mnogih, zlasti osebnih krajih naše župnije nepopisno škodo: češplje je kar razčesnilo, jablane in posebno še hruške pa s korenino izruvalo iz tal, da je mnogokje sadni vrt izgledal kakor bojno polje po topovski bitki. — Smrt pa se ni spravila samo na drevje, ampak tudi nad ljudi: ravno na božični praznik so popoldne po večernicah v mrliškem sprevodu nesli štiri krste na pokopališče, eden otroček pa je bil prejšnji dan pokopan: torej pet mrličev naenkrat! — Vse nas je tlačilo v letu 1935; to kaže tudi gibanje prebivalstva: rodilo se je 60 otrok, med njimi 2 mrtvorojena, 2 nezakonska, najmanjše število rojenih od leta 1918! Umrlo je 36 oseb; pri rojenjih in umrlih so imeli moški veliko premoč. Poročenih je bilo 14 parov, sprevidenih 52 bolnikov, sv. obhajil se je razdelilo 11.100. — V tretje gre rado, pravi pregovor, posebno v nezgodah; tudi pri nas! Bivši JNS režim žalostnega spomina je našo starodavno občino leta 1933 razkossal na

valcem v 16. stol. Portugalci. Iz Lisabone je bilo odposlanih 400 vojakov in 30 topov. Krištof da Gama je pripeljal ta oddelek po nepopisnih težkočah in neštetih življenjajih do Metrabe ob Tsana jezeru. Njegovi topovi so odločili v bitki z mohamedanci, kojih poveljnik Ahmed Gran iz Hararja je padel. Razvaline portugalskih cerkev in gradov v Gondaru so ohranjene do danes. Ko so pa sledili portugalskim vojakom misijonarji, ki so hoteli Abesince pokatoličniti, so Abesinci pogladi tujce iz dežele.

Italijani so se Abesincem najbolj zamerili l. 1889, ko so zanesli iz Italije v Masavo ob Rdečem morju živinsko kugo, ki je uničila v abesinski po-

lepo mi priznaj! Sicer oznamim po vsej fari, kje si danes vasoval.»

»Tako čenčasti menda niste.«

»Ampak Marto bom pojutrišnjem spovedal. To jo bom!«

»To vam pa prepovem!«

»Aha, bikec moj, zdaj si se pa izdal. Zdaj pa kar vse po pravici in resnici povej! Potem ostane vsa reč med nama, med domačimi. Ne bi rad, da prideš ljudem v zobe.«

»Saj ni vzroka zato. Nikar si ne domišljajte reči, ki jih ni!«

»Jaz da si jih domišljam?! Če nočeš nič povedati, pa naj! Zaradi mene skrivaj; jaz vem vse. Ali naj ti vse nadrobim, kar sem na vajinih obrazih bral? Ti imaš Marto rad, ona pa tebe. Oženila bi se rada, pa se je nekje še zataknilo. Kje, tega še ne morem pogruntati. Zdaj pa poslušaj, kaj ti svetujem! Ne vdaj se in ne podaj se, dokler je ne dobiš! Marta ti je zlato dekle, pravi angel ti je, lepa kakor kraljična in pridna od glave do pete in kuhati ti zna, kakor znajo le še pri 'Orlu' v Mariboru, ti pravim. In marljiva je kakor čebela, ni skopa pa vendar varčna, ni klepetava in vendar prijazna — boljše ne dobiš v vsej Jugoslaviji ne, niti v vseh državah Male antante, če veš, kaj je to. Mene bi čudno veselilo, že zaradi sorodstva, če bi mogel na vajino ženitnino.«

»Stric, zapomnil si bom vse, kar ste mi naprigovali,« se je Tevž smejal, »ampak za zdaj še s to pridigo nimam kam. Zbogom!«

Naglo je zavil po stezi v domači hrib. Dolgi, tolsti krojač pa se je počasi zibal proti vasi, se venomer nasmihal in polglasno dejal:

»Le počakaj, poba! Pojutrišnjem se lotim dekleta. Ji bom že tako natanko izprašal vest in niti tako vdel, da bo prav. Potem jih boš pa poslušal, hehehe!«

III.

S starim Dvornikom je šlo na slabše. Neke noči ga je hotelo zadušiti. Kljub temu se ni dal navoriti, da bi se obrnil na kakega zdravnika v mestu. Nekoč je šel Tevž sam v mesto; zdravnik mu je pač dal neka zdravila, dejal pa je tudi, da mora bolnika videti in preiskati. Sinu je oče ugovarjal in se branil:

»Nič ne pomaga. Prav nič ne pomaga. Že vem, kaj mi je.«

Nekega večera ga je prosil:

»Čuj, Tevž, k meni se prestavi in pri meni spi! Tako tesno mi prihaja včasih ponoči, ko sem tako sam.«

»Rad, oče.«

Postavil je svojo posteljo v očetovo izbico in spal odslej pri njem. Zdaj je večkrat ponoči, ko se je

dva dela in pridelil eden kos daljnemu Sv. Lenartu, drugi kos pa še daljšemu Laškemu, občini Marija Gradec. Pretežna večina naših zavodnih mož pa se zavzema za obnove stare občine.

Velblod in tobak.

Velblod spada med živali, ki jih ni preveč lahko ravnati, ima pa svoje slabosti, ki jih znajo vodniki spretno izrabiti, da se jim trmoglavce vda. Velblod je namreč strasten ljubitelj tobačnega dima, skratka: kadilec. A čim je občutil uspavajoči vpliv zlate zeli, postane pohleven in učljiv. — V Severni Afriki izkoriščajo domačini to velblodovo lastnost na pameten način. Vodniki uporabljajo posebno pripravo, neke vrste trikotno deščico z malo odprtino v sredi: deščico pritrdijo živali pred gobec, prižgejo smodko in jo vtaknejo nato v odprtino deščice. Velblod prične potem kaditi, a dim spušča skozi nos. Pri tem kaže vse znake popolnega ugodja. Malo čudno je gledati žival, ki uživa smotko z mirom in zaprtimi očmi kakor pravi poznavalec. Kadi pa seve ne dolgo, nekoliko minut, kajti velblod ima »dober vlak«, da smotka od vdihov kar vidno kopni.

Nojeva peresa, železni in bakreni obroči.

Mnogo Abesincev nosi še danes v lasih nojeva peresa, železne obročje okrog členkov na nogah in bakrene zapestnice. Omenjeni nakit označuje položaj vsakega Abesinca. Mladenič, ki hoče uživati že vse pravice, mora svojo moštost dokazati s hrabrim dejanjem; mora pač ubiti moža iz kakkega sosednega plemena ali pa tujca. Ubitega mora razmesariti. In šele tedaj, ko ima na vesti prvo človeško življenje, si sme vtakniti med lase nojevo pero. Da se sme okriti z železnim obročem, že mora ubiti dva sovražnika. Taisti pa, ki hoče in sme nositi bakreno zapestnico, je moral pokončati tri človeška življenja.

Duhovnik, ki je prebil 30 let v puščavi Somali, ki je eden redkih belokožcev, ka-

teri so prišli živi iz »ravnine klicov« v puščavi francoske Somalije, oče Baitemoy, pripoveduje o starem tamošnjem domačinu. Ta se je pokristjani in je zahteval duhovnika na smrtni postelji. Ko je sprejel zakramente za umirajoč, je svečeniku glasno potožil, kako mu je žal, ker mora zdaj umreti, ne da bi bil pobil le enega sovražnika. Ta sramota se mu je zdela tudi po spravi z Bogom neznosna.

Resnično velja še danes med Abesinci za slabiča vsak, ki ni lastnik vsaj enega železnega obroča. Moški z dvema ali tremi bakrenimi obroči se veseli vseh časti. Pri slovesnih obedah mu dajo posebno veliko kupico, njegova žena sme pri studentu poriniti ob stran sosede in ji ni treba čakati na zajemanje vode.

Edina abesinska železnica

Celih 19 let so gradili Francozi Abesincem železnico od Džibuti ob Rdečem morju do prestolice Addis Abebe. Radi dolgotrajnosti gradnje je abesinska železnica na cellem svetu najdražja. Vsled visokosti železniške tarife vozita tedensko samo dva pot-

niška vlaka. Za 800 km od Džibuti do Addis Abebe rabi vlak 70 ur, ker se vrši promet samo po dnevu. V Diredavi in Ainachi morajo potniki prenočiti, saj se ne morejo odvaditi kljub izredno hudim kaznim domačinska plemena Somali in Issas, da bi ne kradla tračnic. Odnešene tračnice uporabljajo za izdelovanje sulic, mečev, zapestnic in za razno drugo orodje. Prage krađejo radi pomanjkanja kuriva in signalne naprave trgajo, da navezujejo nanje živino. Iz teh vzrokov je mogoče potovati z abesinsko železnico samo po dnevu, ko pa nikdo ne zna, če že ne neha tir za prihodnjim ovinkom. Včasih si pa izberejo železniški tir za počivališče orjaške želve, katere lahko iztirijo najmodernejši vlak.

Po celih 19 letih res naporega dela ter stalnega boja z domačini in divjo naravo morajo danes štediti pri železnici. Vlaki morajo večkrat obstati v Diredavi, ker jim poide premog in so prisiljeni čakati, dokler ne pride kurivo od zadaj. O kaki točnosti abesinskih vlakov ni niti govora.

Kljub vsem tem nedostatom je edina abesinska železnica za celotno cesarstvo življenska žila in največje dejanje rajnega neguša Menelika II.

Odprta noč in dan so groba vrata.

Remšnik. Tukaj je preminula v visoki starosti nad 80 let daleč na okrog znana Lojza, postrežnica kaplanov. Dolgo let je bila izborna pevka na koru. Marsikateremu Remšničanu je posodila zadnjo pot. Veselila se je obče priljubljenosti in spoštovanja v domači in sosednjih farah. Bog ji bo di obilen plačnik za vse dobro, kar je storila osmim gg. kaplanom ter dobrim Remšničanom.

Pobrežje pri Mariboru. Umrla je na Pobrežju ter bila ob mnogobrojnem spremstvu pokopana v soboto dne 11. vdova posestnica Marija Slokan, katera je preminula v 69. letu svoje starosti. Sledila je svojemu možu v smrti po poldrugem letu. Naj v miru počiva!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Neizprosna smrt je v Apačah ugrabila našega zvestega moža Valentana, starega komaj 50 let. Bil je progovni čuvaj na železnici, doma pa mali želar, a vselej in povsod odločen in zaveden krščanski mož, zvest v službi Bogu, svoji družini, občini in narodu. Dal Bog dosti takih mož naši ljubi domovini! Lepe spominske besede sta mu spregovorila domači gospod župnik in zastopnik železniške sekcije, pevski zbor železničarjev pa mu je zapel ganljivi žalostinki na domu in ob grobu. — Dva dni pozneje je ista bolezen (jetika) zamorila tudi vrlo mlado želarko Ano Mlakar v Apačah, staro 28 let, ki zapušča moža in štiri otročiče. N. v m. p.!

zbudil, čul očeta, kako je molil in zdihoval. Izpočetka se je vsako bart prestrašil in vprašal: »Za božjo voljo, oče, kaj pa je? Ali vam ne morem pomagati?« Stari pa je odvrčal: »Nič ni. Hude misli, hude sanje. Le spi, Tevž! Ti moraš ostati zdrav in močen.« Polagoma se je sin navadil na to stokanje, vendar ga je vedno znova vznemirilo in pretreslo. Neke noči je bil oče posebno nemiren. Tisto jutro potem je sinu pri zajtrku dejal:

»Tevž, oženiti se moraš.«

»Se bom že, oče,« je ta odgovoril ves rdeč, »čež kako leto.«

»Kmalu, kmalu! Rad bi še to doživel. Pa bogato moraš vzeti, prav bogato.«

»Zakaj bogato? Saj z denarjem ni sreče.«

»Pač, pač. Naši kmetiji je potrebna taka, ki ima mnogo, mnogo denarja.«

»Tega ne razumem, oče. Saj vendar dobro stojimo, dolgovi pa tudi ni.«

»Ne, dolgovi nimamo; šele nam so dolžni. Jaz bi pa le rad tako snaho, ki je bogata.«

»Zdaj zares ne vem, kodi ga je. Vi vendar nikoli niste bili na denar in ste vsakemu radi pomagali.«

»Res je. Prosim te pa le, da pripelji bogato hišo.«

»Ne zamerite mi, oče, ker sem doslej skrival: želim bom Zvonikovo starejšo — in nobene druge ne!«

»Zvonikovo? Marto? Ali te mara?«

»Da; dve leti moram še počakati. Zavezala sva se in to drži.«

»Moj Bog, moj Bog, to bo zdaj narobe,« je stokal stari.

»Zakaj, oče?« se je sin zavzel. »Ali vam Marta ni po volji?«

»Že, že. Pridna je. Ali — ali — imela ne bo bogve kaj. Pri Zvonikovih ni bogati je.«

»Kaj vam je toliko na denarju? Neki vzrok morate imeti. Povejte mi, oče!«

»Prepozno je; nič več ne pomaga. Jutri ti povem, jutri — ali pozneje kdaj.«

Stari pa ni črnil o tem niti drugi dan niti naslednje dni. Z vsakim dnem pa je rastlo njegovo razburjenje in odslej ni imel več miru ne podne ne ponoči. Tevž je večkrat naprosil kaplana, da je prišel očeta obiskat; kadar je bil s tem, je bil dobre volje in nikoli ni kaj česa omenil, da ga tišči.

Komaj pa je nekega večera legel, ga je začelo strahovito dušiti. Tevž je hotel takoj hlapca pogospoda poslati. Tedaj je očetu na hitro zopet odleglo; vso noč pa je molil in ječal, da bi se bil kamnu smilil. Drugi dan je hodil nemirno sem in tja, iz ene sobe v drugo, iz hiše na gumno in z gumna nazaj v hišo. Kadar je počival, je zaril glavo med dlani in strmel pred se. Ta večer je ostal dalj časa pokonci. Tedaj je rekel sinu:

(Dalje sledi)

krajini Tigre na severu 98% vse živine. Abesinski mogočnjaki s tisoč glavami krav so postali na mah srditi in zakleti sovražniki Italijanov. Pred kugo so obhajali veliki živinorejci poseben praznik. Ob tej priliki so napolnili umetno jezero z mlekom in so se v njem okopali. Po divjanju kuge so morali s tem praznovanjem za nekaj let nehati.

Poklicnih vojakov je v Abesiniji

le 100.000 s 200.000 rezerve. V skrajnem slučaju postavi lahko Abesinija na noge 400.000 mož res pravega vojaštva. Stalno pa je pod orožjem 1 milijon brez plače in prehrane iz hvaležnosti, da sme nositi puško.

Peter Rešetar rešetari.

Samoooboda. V »Večerniku« sem dne 17. I. 1936 čital sledeče iz št. IIja: Pristaši Hamrove liste nismo zavrgli nikdar verskih svetinj, nismo nobeni odpadniki od katoliške Cerkve, smo vsi verni kristjani, vemo pa strogo ločiti Kristusov nauk in Cerkev od ogabne politike. Tako niti jaz nisem še dosedaj imenoval in ozmerjal politike JNS.

Medjimurje je slovensko. To je bilo svoj čas že dokazano, da je Medjimurje slovensko. Prekmurje je slovensko, Tomurje je slovensko in kar je vmes, je tudi slovensko. Zastopniki Medjimurja so bili svoj čas v mariborskem parlamentu in ko smo se ločili, so bili potrtega srca. Sedaj pa čitam, da so v Medjimurju dvignili slovensko fronto. Tisti, ki so čitali o tej slovenski fronti v Medjimurju, pa so se zgražali, zakaj se Hrvatje vtikajo v slovenske zadeve, so v popolni zmoti. Medjimurje je slovensko, zato je tamkaj sedaj osnovana slovenska fronta.

Reschätap. Ali znate prečitati to besedo pravilno? V Beogradu je začela izhajati »Budučnost Jugoslavije«, ki je združila latinico in cirilico v eno pisavo. Svetoval bi še nemški pravopis zraven. Zadnja črka naj bi bila v cirilici, začetek v latinici in v sredini še nemške črke. Pa če bo kdo tej najnovejši modi nasedel, bodo gotovo Slovenci, ki se imenujejo naprednjaki.

Občinsko poslovanje. Jurek je občinski mož. Jurek je naročil, naj Jurek vozi šoder za občino. Jurek je nadziral, da je Jurek vozil. Jurek je izplačal Jureku in Jurek je Jureku potrdil sprejem, da je v redu plačal.

Marksistični generali hočejo delavstvo še dalje obdržati v krempljih JNS. Pri nedeljskih občinskih volitvah smo videli, kako gliha skupaj štrih. Voditelji marksisti so napravili dogovor s propadlimi generali JNS, da bodo z združenimi močmi uničili naše vrste. Pa so skašljali. Nikjer jim ni uspelo. Delavstvo je svoje rdeče generale zapustilo. Še meni se je milo storilo! Pa so se vpraševali, kako je to mogoče. Jaz jim lahko razložim: Bile so svobodne volitve.

Vpliv barve. Pucelj vidi, da zelena barva ne vleče več. Marksisti vidijo, da rdeča ne vleče več. Sami so tudi že izgubili čut za vsako barvo. Kar v glavi se jim vrti in vidijo vse črno pred seboj.

Predpustni čas se je začel. Vsi naši politični nasprotniki so napravili kar skupen zakon. Svatbe se ne bodo obhajale, ker bodo kar na koruzi, dokler se zopet ne raztepejo. Priredili pa bodo maškerado, kjer se bodo našemili kot največji prijatelji slovenskega ljudstva, kot zagovorniki slovenščine, kot najbolj pobožni verniki in vneti pristaši samega rimskega papeža, v ovčji obleki, da jih ne bi spoznali kot grabežljive volkove. Pa lahko si obraz zakrijejo, kakor si hočejo, narod že pozna te maskare naših političnih protivnikov, ki vedno nastopijo, kadar so volitve.

Mi smo Mačkovi, mi smo Radičevci. Tako so na Hrvaškem začeli volitve »Seljačke sloge«. Kam to ide, kam to gre? Zato boste razumeli, zakaj imamo sedaj tudi v Sloveniji kar dva pokreta, Mačkovega in Radičevega. Oba pa tako napredujeta, kakor če bi dva vola za repe zvezal in jih razganjal, tudi ne bosta daleč prišla.

Letalci so po opravljenem razdejanju bolnice odleteli nad naselbino Valdi, katero so spreminili z bombami v ruševine. Pri napadu je bilo ubitih od bomb 14 oseb, 35 ranjenih in med temi pretežna večina žensk in otrok.

Zadnje poročilo z obeh front.

Italijani poročajo z južnega bojišča, da so Abesinci precej potrti radi umika pri Dolu. Poveljnik abesinskih čet, ki so se morale umakniti pred italijansko tehnično premočjo, je ras Desta. Omenjeni je bližnji sorodnik abesinskega cesarja in je veljal za enega najbolj zmognih poveljnikov. Italijanska poročila razglasaajo v svet, da bo cesar zamenjal rasa Desto z znanim turškim generalom Vehib pašo. Ta bo dobil nalogo, da preuredi abesinsko armado, ki se je umaknila in ponovno začne z napadi.

Italijani tudi trdijo, da so se posluževali Abesinci v zadnjih bojih pri Dolu dum-dum krogel.

Na severni fronti je na delu samo italijansko letalstvo in topništvo. Na vsej fronti med Makale in reko Takazo se vršijo izvidi.

Poslednje vesti.

Novice iz drugih držav.

Angleški kralj Jurij V. je zelo nevarno obolel in se je bati pri 70letnem vladarju najhujšega. Regentstvo na Angleškem. Dne 21. januarja je na smrt bolani kralj Jurij podpisal listino, ki določuje regentstvo za čas kraljeve bolezni. V regentskem svetu je kraljica Mary, vsi štirje kraljevi sinovi, ministrski predsednik in canterburyjski nadškof.

Francoska vlada povsem omajana. Dne 20. t. m. je imel v Parizu zborovanje izvršilni odbor radikalno-socialistične stranke, katerega se je udeležilo 1400 odposlancev. Za predsednika stranke je bil izvoljen Daladier. Dosedajni predsednik Herriot je postal častni predsednik. Izstopilo je 20 delegatov iz stranke, ki so nezadovoljni s Herriotovo politiko. Koj po vrnitvi ministrskega predsednika in zunanjega ministra Lavala iz Ženeve pride do ostavke vlade. Radikalno-socialistični ministri so dobili poziv od stranke, da odstopijo kot znak nezadovoljnosti z Lavalovo kompromisarsko politiko.

Svet Društva narodov se je 20. januarja v Ženevi zopet sestal. Tokratno zasedanje bo kratko radi boleznimi angleškega kralja in krize francoske vlade. Iz vseh teh ovirnih okolnosti bo žela znaten dobiček Italija.

Opasna eksplozija se je pripetila v Bari na Italijanskem v tvornici za čiščenje petroleja. Eksplozija je zahtevala 5 mrtvih. Oblast je aretirala več sto oseb, ker trdi, da je nesreča vzrok upornega gibanja med delavci.

Domače novice.

Skok v Dravo. Krog 10. ure v noči 20. t. m. sta šla preko velikega mosta v Mariboru krojaški mojster Auberšek in njegov 20letni pomočnik Emil Pevec. Ko sta bila na sredini mosta, je rekel pomočnik mojstru: »Lahko noč!« in se je pognal preko ograje v Dravo, ki ga je odnesla. Pevec je prebil večer v kavarni z mojstrom, kjer je bil dobre volje.

Hitro najdena 20.000 Din vredna zapestnica. V noči na 20. t. m. je zgubila gospa Weiss iz Budimpešte v nočnem brzovlaku proti Ptujju na stranišču 20.000 Din vredno zapestnico. V Ptujju je bilo obveščeno o zgubi železniško oseboje. Progovni preglednik I. Pihler je našel v nedeljo zjutraj pri postaji Hajdina dragoceni nakit in ga je oddal na kolodvoru v Ptujju. Iz Ptujja so ženo budimpeštanskega trgovca Weissa brzovlaku javno obvestili o najdbi.

Vlom v trgovino. V noči 20. t. m. je bilo v Mariboru vlomljeno od neznancev v trgovino

Vojna v vzhodni Afriki.

Ugovor abesinskega poveljnika.

Celi svet se zgraža, ker so Italijani doslej bombardirali že tri bolnice inozemskih Rdečih križev na južnem abesinskem bojišču. Italija opravičuje svoje po mednarodnih pogodbah prepovedane napade na bolne in ranjene z izgovorom, da Abesinci neusmiljeno obglavljajo italijanske ujetnike. Ko je izvedel za ta izgovor Ras Nasibu, je poslal vrhovnemu poveljniku italijanskih čet na somalijski fronti generalu Grazianu pismo, v katerem odločno oporeka, da bi se vršilo kako nasilje nad italijanskimi ujetniki, kaj šele, da bi bili usmrčeni. Abesinske oblasti postopajo povsem častno z italijanskimi vojnimi ujetniki; dočim kršijo Italijani mednarodne dogovore z bombami na Rdeči križ in s strupenimi plini.

Bombardiranje cerkve, plinske bombe in letaki.

V zadnjih dneh so se pojavila italijanska bombna letala nad Sokoto, ki leži 90 km južno-zahodno od Makale. Italijani so pribrnili nad mesto, ko je bila večina prebivalstva zbrana v cerkvi pri službi božji. Ena bomba je padla skozi streho v cerkev. Vsa cerkev je bila takoj v plamenu. Ubitih je bilo 10 ljudi, 8 pa hudo ranjenih. Po zažigalnih bombah so spustili Italijani na Sokoto še nekaj bomb s strupenimi plini, ki so izzvale med prebivalstvom grozne posledice. Radi strupenih plinov je oslepelo več oseb, zelo mnogo jih je pa bilo sicer težje in lažje poškodovanih. Sokota je skoro čisto porušena.

Dve italijanski letali sta metali plinske bombe na kraj Anale v Ogađenu na južnem bojišču. Ogađensko pokrajino so preplavila italijanska letala z letaki, v katerih pozivajo prebivalstvo, naj se preda prostovoljno Italiji, ki mu prinaša »svobodo in pravice«. Italijani skušajo z dnevnim bombardiranjem preplašiti in prisiliti v obup abesinsko civilno prebivalstvo.

nim bombardiranjem preplašiti in prisiliti v obup abesinsko civilno prebivalstvo.

Italijanski uspeh na jugu — abesinsko napredovanje na severu.

Angleški dopisni urad javlja iz Londona, da so se italijanske čete na jugu pri Dolu vendarle dokopale po tridnevni krvavi boj do vsaj enega uspeha. Italijanski general Graziani je začel pri Dolu z napadi, pri katerih se je poslužil samo evropskih čet, tankov, letal in raznega drugega modernega orožja. Po vztrajnih ter ljutih napadih se mu je posrečilo, da je potisnil nazaj na levem krilu Abesince. Abesinci so se res umaknili, vendar v popolnem redu se braneč za vsak korak zemlje. S tem uspehom je razbremenil Graziani levo krilo svoje bojne črte.

Na severnem bojišču so se abesinske čete zopet postavile. Abesinci so povsem odrezali od zaledja one italijanske oddelke, ki se borijo pri Makale. Med točkama Makale in Adua so udrli Abesinci, kateri bodo v Makali se boreče Italijane z izstradanjem prisilili brez bojev k predaji.

Italijani bombardirali angleško bolnico.

Italijanski letalci so bombardirali angleško vojno bolnico pri Valdi, 1000 milj severno od Desije, kjer se nahaja abesinsko vrhovno poveljstvo, kljub dejstvu, da je bila z daleč naokoli vidnimi znaki Rdečega križa opremljena. Ko so zmetala tri letala na bolniške šotore zažigalne in eksplozivne bombe, so se spustila prav nizko in so obstreljevala vojno bolnico iz strojnic. V par minutah je bila postojanka Rdečega križa povsem razdejana, mnogo sanitetcev je bilo ranjenih in pretežna ranjencev ubitih.

trgovca Klemenčiča na Tržaški cesti. Z vlomilci je zginilo precej raznega blaga in nakita za 3000 Din.

Mati rešila v zadnjem trenutku otroka iz goreče hiše. Pri posestniku Repanšek v Sovinji Peči pri Kamniku je izbruhnil nočni požar v stanovanjskem poslopju. Družina si je komaj rešila golo življenje. Ko so bili že vsi člani družine na prostem, so opazili, da manjka štiriletni najmlajši sinček. Mati se je pognala v gorečo hišo in je prinesla iz nje otroka v trenutku, ko se je zrušila za njo streha. Škoda znaša 40.000 dinarjev.

Novo železniško postajališče. Med postajama Črnuče in Trzin na progi Ljubljana-Kamnik bodo dobili v kratkem na željo tamošnjega prebivalstva novo postajališče.

Prepoznan morilec. Med novicami poročamo, kako je ustrelil neznanec v Zagrebu enega stražnika, drugega pa je opasno ranil. Prijeti morilec je Gjuro Halabarec, ki je bil že večkrat kaznovan radi tatvine in je član prepovedane komunistične stranke.

Smrtna nesreča monterja. Monter naše slovenske radijo oddajne postaje v Domžalah pri Ljubljani Ivan Povše je prišel iz nepojasnjene vzroka v dotiko z napeljavo visoke napetosti 10.000 voltov. Zgrudil se je takoj mrtev. Smrtno ponesrečen je bil star komaj 47 let.

Izvoz naših svinj v Nemčijo. Svinjerejska zadruga v Novem Sadu je sklenila z Nemčijo pogodbo glede izvoza 40.000 zaklanih svinj, od katerih bo moral vsak komad tehtati najmanj 100 kg.

Avtomobil v plamenih. V bližini Brezna ob Dravi je zadel avto trgovca H. Langeršeka iz Marenberga ob obcestni kamen. Radi sunka se je vnel bencin in vozilo je bilo takoj v ognju. Zgorél je avtomobil in v njem naloženega blaga za 7500 Din. Skupna škoda znaša 60 tisoč Din. Pri nesreči si je poškodoval trgovec Langeršek še roko.

Gospodarsko poslopje je zgorelo v Laporju posestniku Mateju Sagadinu. Zadušilo se je nekaj svinj. Škoda znaša 30.000 Din. Ljudje sumijo, da gre za požig.

Priveditve.

Ljutomer. To nedeljo v Katoliški dom, ne bo ti žal! Nasmejaj se boš za ves predpust. Igralci Prosvetnega društva vprizorijo znamenito Moliérovo komedijo »Scapinove zvijače«. Začetek ob pol štirih popoldne.

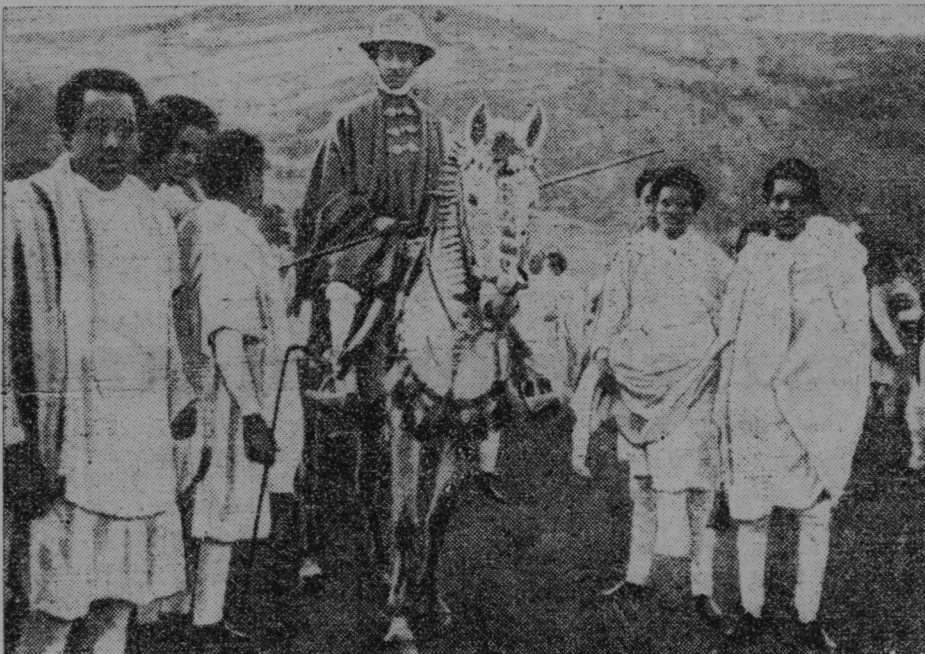
Dopisi.

Sv. Peter pri Mariboru. V »Večerniku« se hvalijo JNSarji in se bahajo, kaj vse je občina Košaki storila za Sv. Peter. Kaj ste storili? To, kar mora vsak pošten občinski odbor storiti, saj ne razpolaga s svojim, ampak z ljudskim denarjem. Električno ste obljubljali pri volitvah, pa ste si jo lepo doma napeljali, Sv. Peter pa je še vedno v temi. In Vaše dolgove za električno omrežje naj sedaj Sv. Peter krije s svojim občinskim premoženjem. Same ljubezni se čedite v Košakih do nas. Pa so Vam postavili lepo postavko v proračun za pobijanje sadnih škodljivcev, ne izplačajo pa je nikomur, za gospodarsko šolo pri Sv. Petru so določili beraških 500 Din že pred letom, pa je še niso izplačali. Taka je Vaša ljubezen do našega kmečkega prebivalstva! Sicer pa bomo v kratkem slišali lepe reči o občinskem gospodarstvu v Košakih. Naša zahteva je: proč od Košakov! Mi dobro vemo, danes ali jutri se bo razširila mestna občina Maribor in zasegla vse boljše vire dohodkov v Košakih in Krčevini, in tedaj nam bode šentpeterčanom ostala košaška beračija, katere se ne bomo mogli več rešiti.

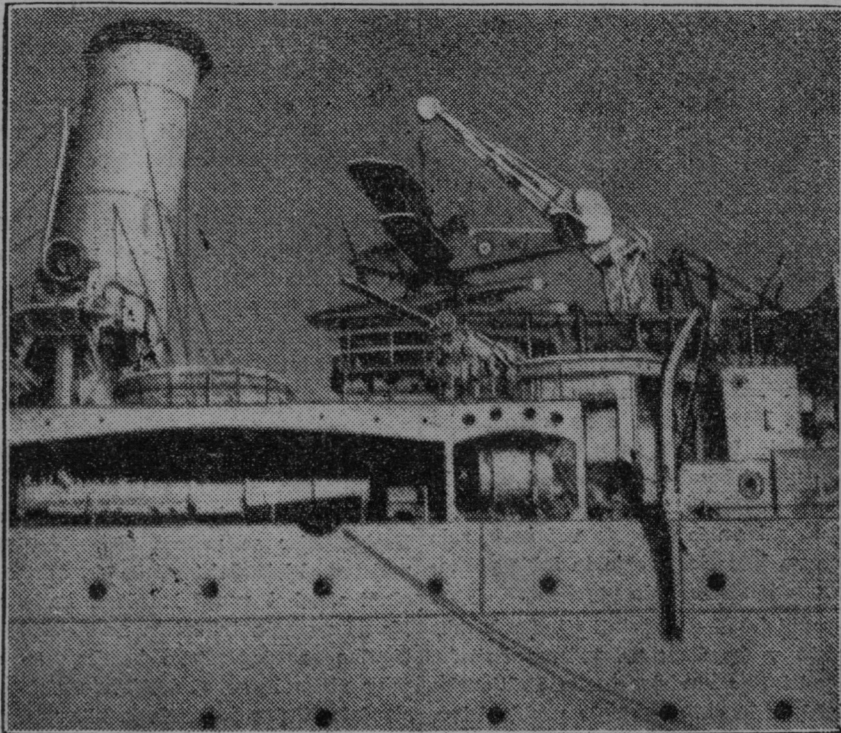
Smarje pri Jelšah. V nedeljo, 26. januarja, priredi naša Sadjarska podružnica predavanje,

Italijanski kralj in Mussolini sta se poslovila od dveh polkov, ki sta določena za vzhodno Afriko in sta na potu h grobu neznanega vojaka.

Abesinski prestolonaslednik nadzira severno bojišče.

Angleške ladje prepeljavajo v Egipt letala.

Ki ga bo imel g. inž. Jenčič o velikem sadnem škodljivcu, o drevesni uši, imenovani San José. Predavanje bo po tihi sv. maši v gornjem nadstropju osnovne šole.

Sv. Trojica v Halozah. Trojičani! V 2. številki letošnjega »Slovenskega gospodarja« Vas neki dopisnik pozivlja, da bi si vsi premožnejši naročili v letu 1936 »Slovenskega gospodarja« in po možnosti »Nedeljo«. Temu pozivu bi še dodali: »In knjige Družbe sv. Mohorja«. Prav povdarja omenjeni dopisnik, da je dobra dušna hrana prav tako in še bolj potrebna, ako hočemo časno in tudi večno srečo, kakor osrečuje in krepi dobra telesna hrana naše telo. In prav te duševne hrane nam nudijo omenjeni časopisi, oziroma knjige v obilni meri stanejo pa res samo toliko, da lahko dobi naš prijubljani list najmanj 100 naročnikov v Vaši župniji. Kako lepo in častno je bilo za Vašo župnijo, ko smo čitali v Mohorjevem koledarju imena velikega števila članov. Vaša lepa in prostrana župnija se je tudi ponasjala svoj čas z Bralnim društvom, z gledališkimi predstavami, gospodarskimi predavanji itd. Mladina, sedanji zreli možje in žene, je kaj rada segala po dobrih knjigah, katere so ji nudile 2—3 knjižnice. Ako bi mladina povsod iskala izobrazbo in zabavo v krščanskih knjigah, dobrih časopisih in krščanskih prireditvah, koliko žalostnih dogodkov in nesreč bi potem povsod izostalo! — K.

Svetinje. Tukajšnje Prosvetno društvo tudi ne spi. V nedeljo dne 12. t. m. smo imeli sestanek naše mladine. Fantom je govoril g. Puklavac iz Ormoža. Povdaril je posebno, kakšen namen ima naše prosvetno delo ter kako naj bi bili vsi naši fantje enega katoliško-prosvetnega duha. Udeležba fantov je bila zelo velika. Številnim dekletom, ki so napolnile šolsko sobo do zadnjega kotička, je govorila gđc. Erna Zdravec. Posebno je povdarila vzvišenost dekleta kot takega. Osnovel se je tudi ožji krog deklet, iz vsake vasi po dve, in določil program prihodnjih predavanj. Tudi v nedeljo dne 19. t. m. smo imeli predavanje v okviru Prosvetnega društva. Govoril nam je živinozdravnik g. Nardin iz Ormoža o svinjski kugi, katera se razširja posebno pri nas v Slovenskih goricah. Kdo bi mislil, da bo prišlo toliko poslušalcev! Pa ne mislite, da je že gotovo! V nedeljo dne 26. t. m. se bo to predavanje nadaljevalo in sledilo še bo več takih govorov. Ob tej priliki smo imeli tudi občni zbor društva, pri katerem je bil izvoljen novi odbor. Vsi poštene fantje in dekleta bodite ponosni in ne sramujte se pristopiti v naše koistno društvo!

Sprejem in spremljanje tujih gostov v Rusiji.

Češki novinar g. Rudolf opisuje v svoji knjižici »39 mesecev v SSSR« med drugim tudi, kako sovjeti sprejemajo in spremljajo tuje goste v Rusiji. Na mejah in v Moskvi prirejajo velikanske sprejemne svečanosti, na katere mora priti na komando sovjetov na stotine, na tisoče delavcev s prapori in zastavami. Da bi tujci ne imeli utisa, da jim hočejo pokazati kake »Potemkinove vasi«, jim pokažejo nekaj šol, zavodov, tovarn in za potovanje se jim predlagajo različne smeri na Kavkaz, na Krim, v Ukrajino itd. Tujci navadno niti ne sumijo o tem, da so šole, zavodi, tovarne in ječe, ki se jim kažejo, poprej skrbno zapisane v posebne zapisnike in izročeni komunistični internacionalni. Enkrat je nek francoski delegat prosil sovjetske spremljevalce, da

bi pokazali koncentracijske tabore na severu, a je dobil odgovor, da vreme za tako potovanje ni primerno.

Samo ob sebi se razume, da so besede med tujci na eni ter kmeti, delavci, vojniki, jetniki na drugi strani že naprej določene. Vsi ti so se že prej pripravili in so se navadili na razgovore s tujci. V navzočnosti sovjetskega spremljevalca se ne sme nihče pritoževati in kritikovati. Če pa le pade kaka nepremišljena beseda, mora spremljevalec govor obrniti po svojem.

Glavni namen vseh teh potovanj je ta, da tuji gosti ali delegati nimajo niti ene minute prostega časa, da bi premislili o tem, kaj so videli in slišali. Vozijo jih od mesta do mesta, povsod so svečani sprejemi, od prvega trenutka prihoda do odhoda so vedno zaposleni.

Pomen vsega tega, piše g. Rudolf, sem mogel preceniti šele potem, ko sem začel sam potovati. Takrat sem spoznal, da sta v sovjetski zvezi dve strani. Jedna se vidi iz okenj spalnih vagonov, iz avtobusov in hotela, to je tista, katero vidijo tuji gostje. Drugo stran, resnično, naravno gledajo navadni zemljani, ki potujejo radi svojih opravkov.

Potem opisuje, kako žalostne so razmere med kmeti, kjer vlada glad. Rekvizicija jim ne pusti najpotrebnejšega zrnja. Kmetje dostikrat porabijo zrnje, katero bi morali sejati. Zato ponovno nastaja glad v najbolj žitorodnih krajih, na Ukrajini, na severnem Kavkazu in v zahodni Sibiriji. Delavci so večinoma slabo plačani. Mašinisti in sprevodniki na železnici se bavijo s špekulacijo; pravijo, da od same plače ne morejo živeti. Gospod Rudolf piše, da je v Tiflisu in Erivanu pogosto čul krepke izraze: »Z nami delavci, ki smo napravili revolucijo, sedaj tako delajo kot s psi.«

Kot z gosti tujih držav jednako delajo v začetku tudi s komunisti, ki prisiljeni prihajajo iz raznih držav v Rusijo, n. pr. z avstrijskimi šubundovci. Prve mesece jih vozijo po Rusiji. Dajajo jim denar in obleko ter vživajo razne ugodnosti. Ko pa preidejo v navadno življenje in začnejo delati, postanejo nezadovoljni kljub ugodnostim, ki jih vživajo kot inozemci. Rudolf piše, da sta šla dva njemu znana šubundovca v avstrijsko poslaništvo, kjer sta izjavila, da se hočeta vrniti na Dunaj.

MALA OZNANILA

POSESTVA:

Dva posestva, 14½ in 2 johe, oba v dobrem stanju, prvo 2, drugo pol ure iz Laškega, se ugodno prodata. Pojasnila v gostilni Gradt v Laškem, ali proti znamki za odgovor. Cena Din 35.000 in 21.000.

Prodaj posestvo v Sevcih, Rimske toplice, hiša, gospodarsko poslopje v najlepšem stanju, cirka dva orala rodovitne zemlje. Cena 18.500 Din v gotovini. Anton Kreže, Sv. Jedert nad Laškim.

SLUŽBE:

Sprejem vinčarja s 4 delavnimi močmi. Vprašati: trgovina Posch, Maribor, Koroška cesta 20. 105

Ženska, delavna, poštena, od 30 let naprej, se sprejme za gospodinjstvo. Vpraša se v Mariboru, Dravska ulica 15, v pisarni. 103

Služkinja, poštena, zanesljiva, ki zna sobe pospravljati, prati, nekaj kuhati, se sprejme v trgovski hiši. Ponudbe na upravo lista, 95

JAMČIM

DA VAS BOM REŠIL

BOLEČIN V NOGAH

ali pa
ne boste plačali niti pare

Čemu trpeti muke, povzročene od kurjih oces, ki bo-dejo in pečejo, ter od zateklih nog, bolečih žuljev in oteklin? Storit se danes po navetu tega zdravnika in rešite se tega trpljenja za vedno. Nabavite si pri svojem lekarnarju zavoj Saltrat Rodella, znanega in slovitega sredstva. Dodajte ga vodi v toliki meri, da bo dobila voda mlečno barvo. Pomočite noge v to močno kislikovo kopel; takoj, ko zdravilne soli prodre v kožno tkivo, boste občutili olajšanje. Oteklina in občutka, da nekaj peče, ne bo več v eni ali dveh minutah. Po nekaj kopelih se bodo kurja očesa tako omehčala, da jih lahko odstranite s koreninami. Po eni kopeli s Saltrat Rodellom boste lahko dosti kilometrov prehodili z ugodnimi občutki. Uspeh je z jamčen.

Želim službo mežnarja. Hriberšek, Dobrna 96

Podnajemniki brez otrok se sprejmejo v viničarji Počehova štev. 85, posestvo Adolf Bernhard. 99

Starejša dekla za hišna in poljska dela, z letnim spričevalom, se sprejme. Konrad Kurnig, gostilna, Vitanje pri Celju. 97

RAZNO:

Zenini, neveste! Najlepše vence in šopke po zelo nizki ceni izdeluje A. Klemenčič, Maribor, Dravska ulica 8. 100

Kotle za kuhanje žganja in perila, bakrene brzo-parilnice Alfa, obenem tudi s pripravo za kuhanje žganja, brizgalnice za vinograde, si nabavite po ugodnih cenah pri Jakobu Kos, kotlarstvo, Maribor, Glavni trg 4. 101

Vinogradno smrekovo in kostanjevo kolje prodaj za knjižico mariborske mestne hranilnice. Izve se: gostilna Pečnik, Spodnja Sveta Kungota, p. Pesnica. 106

V novi trgovini »Pri starinarju« v Mariboru na Glavnem trgu 18 dobite veliko ostankov žameta od 11 Din meter, za predpasnike od 5 D, za moške srajce od 5 Din, flanela, moško blago, srajce od 12 Din, čevlje, nogavice, obleke, žepni robci od Din 1.50. 104

Novi šivalni stroji šivajo naprej in nazaj, stikajo, štopajo, 10 let garancije, od 1950 Din naprej prodaj mehanik Draksler, Maribor, Vetrinjska ulica 11. Zahtevate prospekte. 107

Petančič Davorin:

Svele gore.

Povest.

NA POGREBSČINI

Oče se je premaknil na blazinah in legel na hrbet. Z očmi je motril črviv strop in pajka, ki si je predel v levem kotu zibavko.

»Lenčka!« jo je poklical. Na okna je padlo zanjajajoče sonce, prosevalo je skozi motne šipe na njegov blede obraz. »Lenčka!« je bil nepočakan, kakor da bi se mu mudilo kam na pot. Ona je prihitela z dvorišča, kjer je nakrmila kokoši in purane, ki so silili v hišno vežo.

»Kaj je, oče?«

»Kje so pa drugi? Miha, Lojze in Mara?« je vpraševal; glas se mu je tišil in postajal komaj slišen.

»Ni doma. V rebri pri otaviču so. Pa pridejo zdaj, ko bo večer...« Bilo ji je nerodno in se je v srcu razjezila na Miho, da nima nič srca in ljubezni za očeta.

»Zdaj, ko bo večer...« je mrmral in se motil.

»Ko bo večer...«

»Kaj bi kaj radi, oče?«

Dojel je njen polni glas in ponudbo in se je oveselil še z zadnjo močjo.

»Seveda, bi nekaj rad...«

»Kaj, oče. Bom kar naredila. Samo povejte!«

»Poznaš Janeza, ki lovi po hostah? Podsredekci je. Saj je že bil tu...«

»Ga poznam, oče. Kaj bi radi?« Trepetala je in čakala, da bo pianil z vso močjo nad njo. Pa ni, ni mogel več. Samo prosil je:

»Tistega ne smeš vzeti, Lenčka. Berač je, nič nima. Tista služba dá samo lepo obleko in gladke roke, puško in psa. Eh, veš... njegov pes. Rolf je, kaj ne... Sinoči, se mi zdi, da sem ga videl... ne, samo slišal, kako je cvilil in bevskal... Takrat, ko me je... kamen... Njegov pes je bil. Zato ga ne smeš vzeti. Ljudje nekaj govorijo. Tebe imam najrajši, sem te vedno imel. Tistega psa, hočem reči Janeza, ne smeš vzeti, ker je berač. Ti boš pa bogata. Sto goldinarjev. Toliko nima nobena druga. Njega ne smeš... Njegov pes... Kako je cvilil...« Zmotil se je v mislih in besedah in omahnil v blazine. Čez čas je pristavil:

»Sem že naredil. Sto dobiš. Miha grunt, onadva pa po osemdeset. Ti si najmlajša... Vzemí metlo! Tam v kotu je pajek. Zmeti ga, da ne bo mrežil po hiši. Zmeti ga... Sto dobiš...«

Lenčka se je čutila, kakor da bi ji vsi udje oledeneli. Pridržavala je sapo in plala v solzah. Vzela je res metlo in posmeknila pajka iz levega kota. Oče je tedaj zaprl oči...

Ko je umiral, ni bilo nikogar pri njem. Skozi okna ni več prosevalo sonce. Bil je že večer. Zablodil je še v mislih na Janeza in njegovega psa, na grunt in denar, pa na najmlajšo svojo, Lenčko, potem pa se je obrnil, da bi zaspal... Občutil je nekaj trdega pod sabo, kakor da bi ležal na bakrenih kovancih... Še v zadnjih trenutkih, kakor vse življenje, je mislil, je moral misliti na bogastvo. Zanj je živel. Radi njega je umrl.

»Pa brez križa in sveče so umrli oče,« je tožila in jokala Pepa, ko se je približala domu. Miha je vzel očetovo smrt, kot nekaj, kar se je moralo zgoditi. Strmel je v poteze na mrličevem obrazu, kakor da bi na njem bral testament. Mara in Lojze sta bila kakor drugi ljudje: jokala sta in po svoje žalovala. Ko so postavili oder, sta se umaknila pod lipo, da bi bila sama.

»Nič se ne bo izpremenilo, ti rečem,« je proročevala Mara.

»Saj boš denar dobila. Poročiš se, pa boš rešena...«

»Kaj boš pa ti?«

3

Mislil je trenotek, potem pa je odgovoril, občutno žalostno:

»Ne vem še. Ali od svetih Gor ne grem. Rajši sem za hlapca doma.«

Ugibala sta in mislila, kako bi se rešila bratovega jarma, nič lažjega, kakor je bil očetov.

Pepa je občutila bližino onostranstva in se poglabljala v tugi. Ona je verovala... V Marijo in v Boga. Marija ji je bila bližje, zelo blizu...

Vzpela se je do cerkve in s v temi dotipala do vrvi. Tako je bila oslabela: veliki zvon se ni hotel zdramiti, da bi zapel žalno pesem... Mali je že klenkal v mirnost noči... Stisnila je z vso močjo v desnici vrv in potegnila. Tedaj se je oglasil zaspáno, kakor od daleč. Popevala sta mali in veliki in oznanjala fari, da je stari mežnar zaspal. Prišel je še Lojze in zvonila sta dolgo v noč...

Dva večera so se zbirali sosedje in znanci, da so čuli pri mrliču. Peli so posvetne pesmi in se smejali, pa nezadovoljni so bili, ker je Miha škrtal pri pijači. Pepa je trpela v kotu na zapečku. Pomignila je Mihi in mu na uho pošepetala:

»Ni prav, da nič ne molijo. Ti si gospodar, reci jim!«

Povsod delajo tako — —,« je zagodrnjal jezno in se obrnil. Pepa pa je molila še bolj. Lojze je včasih posedel pri njej in ji pomagal. Mara je šla leč, Lenčka pa je prebedela dve noči v kuhinji in mislila dve misli: da je najmlajša in da je bil Rolf ono noč v dobravi...

Ko so povabljeni odšli od pogrebsčine, je nastopila mučna tišina med brati in sestrami. Lenčka in Pepa sta nemeli zase in trpeli. Lojze in Mara pa sta čakala, kdaj bo Miha spregovoril, ki je mečkal med prsti, nerodno debelimi, velik kos sivega papirja. Obotavljaval se je, kakor da se ne bi upal razgrniti pisanja, kakor da bi moralo biti v njem nekaj usodnega.

»Kaj so dali zapisati?« se je končno ojunačila Mara.

»Beri, Miha!« je zaprosil Lojze.

Miha je vstal in se sprehodil po sobi.

»Oh, prvi dan po smrti, pa že imajo take skrbi!« je jadikovala Pepa. Miha se ni zmenil za njo. Ustavil se je, kakor slučajno pri oknu in pogledal na košček neba, ki je bilo nad njim, posejano s sirastimi meglami.

»Za delo bo,« je odločil in s trepetajočimi prsti razgrnil popisano polo. Prebral je najprej zase, počasi zlogovaje. Srdita nevolja mu je planila v oči; črne, košate obrvi so se stisnile s trepalnicami.

»Lenčka, najmlajša pa sto! Zakaj le?«

Presenetilo je vse.

»Sto!«

Mara je zazevala in mrla od tegobe.

»Koliko dobim jaz?«

»Vi pa po osemdeset. Vsi enako. Kake pameti so bili oče! Zdaj, ko ni denarja, pa dajo vsakemu toliko. Lenčki sto! Čemu le!«

In vsi so postali nevoljni razen Pepe. Lenčka se je branila:

»Saj nisem jaz rekla. Sami so dali, kakor so hoteli.«

»Niso bili pri pameti. Seveda ne, ko jim je pa lobanjo pobilo. To pisanje ne velja!«

Zopet so molčali vsi. Miho so poznali, Lenčko zavidali.

»Za maše niso nič dali, za spomine, križeve pote in vigilije? Nič?«

»Nič!«

»Svoje bom dala za cerkev, za maše in molitve. Da ne bo duša trpela. Ko so na vse pozabili, menda že res ni bilo vse v redu v njihovi glavi.«

Miha je stiskal pesti in si zgrizel ustnice, da so sonele.

»Jaz na prevzamem grunta,« je naenkrat zaplamenelo iz njega.

(Dalje sledi.)

Divji psi svariijo pred letalci.

V Dagaburju na južnem bojišču je švedska bolnica Rdečega križa. Kakor po večini abesinskih naselbin se podijo tudi po Dagaburju številni psi. Če so zelo lačni, lahko postanejo nevarni tudi ljudem. Lepega dne so čuli člani švedskega Rdečega križa, kako neznansko tulijo krog njihove bolnice krdele podivjanih psov. Tulenje je pričelo ravno pet minut pred napadom italijanskih bombnih letal. Švedi so koj uganili, da jih živali svariijo pred nevarnostjo iz zraka in so pravočasno spravili na varno bolnike in celo osobe bolnice. Ko je bila celotna naselbina Rdečega križa v zatočiščih, so že bili nad njimi italijanski letalci, ki so metali zastoj na izpraznjene šotore bombe in streljali iz strojníc. Niti eden človek ni bil ranjen. Od tedaj se veselijo divji psi v Dagaburju hvalečnosti in priznanja.

Najnovejša angleška reklama.

Trgovine v Londonu so začele izrabljati vojno v vzhodni Afriki v reklamne svrhe. Pred nekaterimi večjimi prodajalnami je videti po dva vojaka in sicer enega v italijanski in drugega v abesinski uniformi.

PIŠITE SE DANES!

Ostanki

mariborskih tekstilnih tovarn brez napak, pristno-barvni, »Paket serija A« za moško, žensko, namizno, posteljno perilo in rjuhe, »Paket serija B« izključno zimski topli flaneli in barhenti najboljše kakovosti vsak Paket 10 do 20 m samo Din 107. Dalje novi »Original Kosmos Z paket«, vsebuje 2.80 m sukna za eno dolgo zimsko suknjo, oziroma za ženski plašč, lepe temne barve, ali pa 1.80 m za kratko zimsko suknjo in 1.20 m posebno močnega štruka ali sukna za ene hlače. Tudi ta paket samo Din 107. Vsi paketi poštnine prosto. — Neprimerno vzamem nazaj in zame njam. Pišite takoj na

„KOSMOS“
razpošiljalnico ostankov
maribor. tekst. tovarn
MARIBOR, Dvořaková
cesta 1, 1003

MALA OZNANILA

Cenik malim oglašom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.—, (Preklici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50.— Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača se Din 5.—, — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Deklo z dobrimi spričevali, ki zna molzti in prasiče krmiti, sprejemem v stalno službo. Stemberger, Bezena, Ruše. 89

Sprejemem hlapca in viničarja, Cizerl Franc, Sp. Velovlak šte. 21 pri Ptuj. 88

Sprejemem viničarja, vpraša se v Mariboru, Gajeva ulica 4. 81

Kolarskega vajenca sprejemem. Cafnik, Voličina št. 62, Sv. Lenart v Slov. goricah. 84

Kateri mi preskrbi službo hišnika ali oskrbnika, mu posodim 4000 Din za eno leto brez obresti. Naslov v upravi lista. 82

POSESTVA:

Dobro idoča kovačnica ob glavni cesti se s stanovanjem vred proda ali odda v najem. Naslov v upravi lista. 79

Prodajam hišo, 2 sobi, kuhinja, shramba, delavnica, klet in hlev, skoraj nova, ob glavni cesti, avtobus, središče dveh trgov, za 14.000 Din. Božičnik Alojz, mizar, Podsreda št. 55. 78

Lep travnik, cirka 4 orale, v Pernici pri Sveti Marjeti, ob banovinski cesti, ugodno na prodaj. Naslov v upravi lista. 83

RAZNO:

Prodajam nove AŽ panje proti čebelarom v kranjcih, Leopold Ul, čebelar, Pesnica. 71

Sadno drevje iz težke zemlje želite? Kar takoj nam sporočite naslov, da vam pošljemo seznam! Drevesnica Jelen, št. Ilj.-Velenje. 93

Prodajam poceni posnemalnik za mleko. Venger Jožef, Gačnik št. 46, Pesnica. 90

Veverčije in druge kože od divjačine kupuje po najvišjih dnevnih cenah: I. Ratej, Slovenska Bistrica. 1317

Hranilne knjižice vseh bank in hranilnic kupim ter plačam takoj: Bančno kom. zavod v Mariboru. 87

Izboljšajte okus klobasam z dodatkom specialne dišave Aromatin. 1256

Inserirajte!

Zakaj?

Ker mesec znizanih cen kmalu poteče!

20. I. do 20. II.

Inventurna prodaja! — Čistimo zalogo!

Znižali smo cene kvalitetnim čevljem do 40%

Rezani in tesani les 1000 kubikov smrekove, je love deske 18, 24, 28, 38 in 48 mm debeline. 200 kub. kratke deske in lestve, 250 kub. morali, 50 kub. tesani les, 50 kub. lipove deske I. in II. klase, 27—120 mm debeline. 50 kub. javorove deske I. in II. klase, 27—100 mm debeline. 60 kub. jasenove deske I. in II. klase, 50—100 mm debeline, 30 kubika brestove deske I. in II. klase, 60—120 mm debeline. 10 kub. hruškove deske parene 30—80 mm debeline, 40 kub. parene bukovine 27—80 mm debeline, 20 kub. parene orehovine 30—80 mm debeline, kupuje in plača v gotovom — dobava takoj do konca aprila, staviti najnižje cene franko Zagreb za manjše in večje partije na L. Zakman, Zagreb. 91

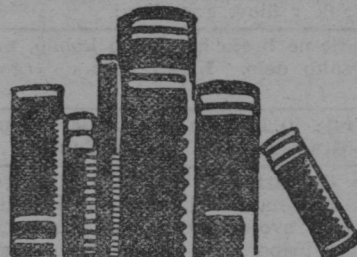
Klobuke, elegantne obleke,
perilo, kravate **čevlje**

kupite ugodno pri

JAKOBU LAH

Maribor

samo Glavni trg št. 2

Cirilova knjigarna

v Mariboru

nudi naslednja dela:

Opeka: Drobeci, 62 petminutnih govorov, broš. Din 24.—, vez. Din 32.—

Finžgar: Zbrani spisi, VIII. zvezek kmečke zgodbe in povesti, vezano Din 65.—

Haluška: Sin dveh očetov, vezano Din 60.—

Breznik-Ramovš: Slovenski pravopis, vez. Din 60.—

Zimsko-sportni koledar, 1935-1936, vez. v platno Din 12.—

Karlošek: Slovenski ornament, zgodovinski razvoj, 127 slik, vez. Din 100.—, na boljšem papirju Din 110.—

Jarc Miran: Novemberske pesmi, broš. Din 20.—

Koprivnik Vojko: Jugoslovanski lovčevi zapiski, broš. Din 30.— in vez. Din 45.—

Kunčič Mirko: Mlada njiva, vezano Din 36.—

Kajč: Odmevi ob Muri, broš. 28.—, vez. Din 40.—

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospoše-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

RAZNO:

Elektroinstalacije Vam napeljem in popravim vse vrste elektrostrojov hitro in poceni. Sinič Gustav, Maribor, Koroška cesta 8. 62

Cerkvene sveče, kadilo, špecerijsko blago in železnino priporoča Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg — Gubčeva ulica. Zamenjuje za bučnice pristno bučno olje. 68

Vinsko trsje, sadno drevje in sadne divjake nudi trsnica in drevesnica Janez Čeh, Trnovska vas, Sv. Bolfank v Slov. gor., Ptuj. 69

Prodajam petletno brejo brezhibno kobilu, primereno za vsako delo. Kalan Franjo, trgovec v Celju. 67

Cepljeno trsje in korenjake prodaja Turin, Modraže, pošta Studenice pri Poljčanah. 80

Foto-atelje Horvath, Sv. Trojica v Slov. goricah štev. 36, dam na znanje, da sem preselil svoj foto-atelje v svojo lastno hišo vizavi cerkve. Se vljudo priporočam slavnemu občinstvu v trgu in na deželi, posebno za slikanje skupin. Priporočam se novoporočencem. Izvršujem vsa druga v fotografsko stroko spadajoča dela, kakor tudi povečanje slik. Izdelujem slike za nagrobne spomenike iz porcelana. Slike za legitimacije izvršujem najhitreje. Na zahtevo pridem fotografirati tudi na dom. Cene so zelo zmerne. Z velespoštovanjem: Horvath. 77

OD 60 DIN. OD 138 DIN. OD 69 DIN.

Brezplačen POUK IGRANJU

Zahtevajte brezplačen katalog.

MEINEL & HEROLD D. 202 ZAL. MARIBOR št. 106

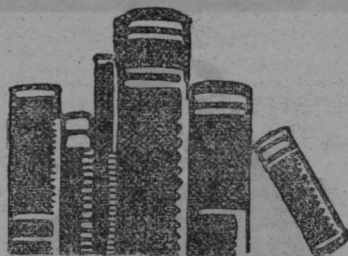
TOVARNE GLASBIL

Ugoden nakup!

Otročje jopice po 10, 15 in 20 Din dobite v
TRPINOVEM BAZARJU, MARIBOR
Vetrinjska ulica 15. 1291

Za veliko Celje si je manufakturna trgovina **Franc Dobovičnik v Celju** nabavila za spomlad in poletje ogromne množine vseh najrazličnejših vrst sukna in sploh vsega blaga za obleke od najcenejše do najfinejše kvalitete. Vse to novo blago se prodaja po brezkonkurenčnih, najnižjih cenah. Vsak, ki pride v Celje, naj si ogleda to novo preurejeno, veliko trgovino. Evo dokaze: 4 m sportnega sukna za fantovske obleke Din 52.—, 3 m šprietofa za sportne moške obleke Din 75.—, 3 m ševiotkamgarna za moške obleke ali ženski kostum Din 90.—, 3 m lepega vzorčastega sukna za moške obleke Din 120.—, 3 m modnega sportsukna za moške sportobleke Din 165.—, 3 m modnega temno, vzorčastega sukna za moško obleko Din 195.—, 3 m finega volnenega kamgarna, modni vzorci v vseh barvah Din 300.—, 4 m oksforda ali belega platna za Din 20.—. Za neveste za celo obleko od Din 100.— naprej. Šivane odeje in moško perilo iz lastne tovarne najceneje. Priporoča se Vam za nakup blaga za moške in ženske obleke znana trdka 640

Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ulica št. 15.
katera Vam jamči za pošteno mero, najnižjo ceno in za dobro kakovost.

Cirilova knjigarna**v Mariboru**

priporoča gg. duhovnikom novosti:

Dr. Haibach: Neue Exhorten für Haupt- (Bürger-) und Mittelschulen, kart. Din 44.—

Dr. Schwierholz: Von Fest zu Fest durch das Kirchenjahr, Festpredigten für Kinder, kart. Din 37.80

Dillersberger: Der neue Gott, ein biblisch - theologischer Versuch über den Epheserbrief, kart. Din 63.—

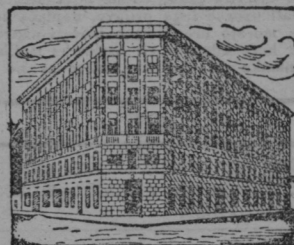
Wirtz: Paulus in Umbruch der Zeit, kart. Din 60.—

Engel: Im Umbruch der Zeit, Kurzpredigten für die Sonn- und Feiertage des Kirchenjahres, kart. Din 70.—

Pfiegler: Der Religionsunterricht, I. Die Theologie der religiösen Bildung, kart. Din 96.—

Pfiegler: Der Religionsunterricht, II. Die Psychologie der religiösen Bildung, kart. Din 96.—

Pfleger: Geister, die um Christus ringen, vez. Din 88.—

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POŽAR,
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svoje in svoje imetje le pri naši zavarovalnici. 167

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.